włoski

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej en. Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Swipe to change

Mediacja rodzinna

Mediacja może okazać się szczególnie pomocna w sporach rodzinnych o charakterze transgranicznym oraz w sprawach dotyczących uprowadzenia dziecka przez jednego z rodziców. Pojęcie „sprawy rodzinne" obejmuje różnorodne sytuacje, w których doszło do sporu, począwszy od spraw czysto prywatnych po sprawy z udziałem organów publicznych.

Czym jest mediacja rodzinna o charakterze transgranicznym?

Mediacja rodzinna o charakterze transgranicznym jest postępowaniem prowadzonym przez jedną bezstronną i wykwalifikowaną osobę trzecią, czyli mediatora, lub kilka takich osób. Mediator nie ma uprawnień do podejmowania decyzji, ale pomaga stronom w ponownym nawiązaniu dialogu i wspiera je w samodzielnym rozwiązaniu problemu.

Osiągnięte porozumienie pozwala rozstrzygnąć spór w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb, z uwzględnieniem najlepszego interesu dziecka, jeżeli w danej sprawie należy ten interes wziąć pod uwagę.

Sprawy rodzinne obejmują zagadnienia dotyczące: odpowiedzialności rodzicielskiej i prawa do osobistej styczności z dzieckiem, uprowadzenia dziecka, środków mających na celu ochronę dziecka, świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci lub byłych współmałżonków oraz innych następstw rozwodu lub separacji.

Partnerów zachęca się do przyjęcia odpowiedzialności za decyzje dotyczące ich rodziny i przede wszystkim do podjęcia próby rozwiązania sporu na drodze pozasądowej.

Mediacja może zatem stworzyć podłoże do konstruktywnej dyskusji, a także zapewnić uczciwe zasady postępowania w stosunkach między rodzicami przy równoczesnym uwzględnieniu nadrzędnego interesu dziecka.

Bardziej szczegółowe informacje można znaleźć na poniższych stronach:

- Główne zasady i etapy mediacji
- Cechy mediacji o charakterze transgranicznym
- Koszty mediacji o charakterze transgranicznym
- Ramy prawne mediacji o charakterze transgranicznym

Aby uzyskać szczegółowe informacje krajowe, należy kliknąć na flagę kraju.

Jak odbywa się mediacja?

Jako strona możesz się ubiegać o przeprowadzenie mediacji we wszystkich państwach członkowskich. W niektórych państwach członkowskich sędzia może wezwać strony sporu do udziału w postępowaniu mediacyjnym.

Jeżeli wszystkie strony postanowią skorzystać z mediacji, wybrany mediator przedstawia stosowny harmonogram. Sposób wyboru mediatora zależy od konkretnego kraju – informacje te można znaleźć na odpowiednich stronach krajowych, do których łącza podane są po prawej stronie ekranu.

Przedstawiciele prawni mogą odgrywać w tym postępowaniu istotną rolę ze względu na to, że przekazują informacje prawne, które są niezbędne do tego, aby strony mogły podjąć świadomą decyzję.

Ugoda zawarta w drodze mediacji może zostać opatrzona klauzulą wykonalności, jeżeli obie strony o to wniosą. Może to nastąpić np. w drodze jej zatwierdzenia przez sąd lub poświadczenia przez notariusza.

Przedstawiciele prawni mogą dokonać przeglądu porozumienia zawartego w drodze mediacji, aby zagwarantować, że ma ono moc prawną we wszystkich odpowiednich systemach prawnych.

Dlaczego należy spróbować tego rozwiązania?

Ponieważ istnieje możliwość zachowania przez strony wpływu na zaproponowane rozwiązanie sporu.

Mediacja odbywa się w przyjaznym środowisku, w którym stronom przypisuje się wiodącą rolę.

Mediacja pozwala na analizę zakresu sporu i jego modyfikację.

Strony mogą podejmować decyzje i zawierać porozumienia, ale nie są do tego zobowiązane.

Uczestnictwo w mediacji nie powoduje wygaśnięcia prawa do wystąpienia na drogę sądową.

Postępowanie mediacyjne jest korzystne dla wszystkich stron biorących udział w mediacji (ang. *win-win situation*).

Mediator jest bezstronnym i przeszkolonym podmiotem oferującym wsparcie, który pomaga w samodzielnym wypracowaniu rozwiązania.

W porównaniu z postępowaniem sądowym mediacja jest stosunkowo niekosztowna.

Mediację można przeprowadzić stosunkowo szybko. Spotkania mediacyjne można łatwo zaplanować, tak aby wybrane terminy pasowały obu stronom, przy czym spotkania mogą się odbywać w wielu różnych lokalizacjach.

Mediacja pozwala na elastyczne rozwiązania (dostosowane do indywidualnych potrzeb) i pomaga w utrzymaniu lub zbudowaniu konstruktywnych relacji oraz kontaktów między stronami na przyszłość.

W toku postępowania mediacyjnego istnieje możliwość korzystania ze wsparcia i doradztwa przedstawiciela prawnego.

Mediacja może ograniczyć konieczność przeprowadzenia postępowań spornych w przyszłości.

To łącze prowadzi do strony Znajdź mediatora.

Granice mediacji

Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że sprawa nie nadaje się do mediacji lub że jedna strona (lub obie strony) nie jest skłonna do rozpoczęcia mediacji, konieczne jest podjęcie czynności przez organy sądowe. W trakcie oceny, czy sprawa nadaje się do mediacji, należy w szczególności zidentyfikować możliwe zagrożenia, takie jak przemoc domowa oraz jej natężenie, nadużywanie alkoholu i narkotyków, znęcanie się nad dziećmi itd.

Poszczególne sprawy powinny być oceniane indywidualnie, zgodnie ze standardami stosowanymi przez mediatora i organizację zrzeszającą mediatorów.

Ostatnia aktualizacja: 11/05/2022

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.

Mediacja rodzinna - Belgia

Mediację regulują przepisy ustawy z dnia 21 lutego 2005 r. Mediację rodzinną, podobnie jak każdą inną mediację, można przeprowadzić w toku postępowania sądowego (mediacja sądowa) lub poza postępowaniem sądowym (mediacja dobrowolna).

Wszczęcie postępowania mediacyjnego na wniosek jednej ze stron lub na podstawie postanowienia sądu wymaga wyrażenia zgody przez strony.

Strony wspólnie wyznaczają mediatora (art. 1734 §1 kodeksu postępowania cywilnego (Code judiciaire)), który może zostać zatwierdzony przez Federalną Komisję ds. Mediacji. Każda ze stron może w dowolnym momencie zakończyć mediację (art. 1729 kodeksu postępowania cywilnego). Mediacja może dotyczyć całości sporu lub jego części (art. 1735 §2 kodeksu postępowania cywilnego).

We wszystkich kwestiach podlegających właściwości sądu rodzinnego w momencie wniesienia pozwu urzędnik sądowy informuje strony o możliwości skorzystania z mediacji i przekazuje im wszystkie istotne informacje (art. 1253b/1 kodeksu postępowania cywilnego). W sprawie o rozwód z powodu zupełnego i trwałego rozkładu pożycia sędzia może zarządzić zawieszenie postępowania na okres nie dłuższy niż miesiąc, tak aby strony mogły uzyskać informacje dotyczące mediacji (art. 1255 §6 akapit drugi kodeksu postępowania cywilnego). Wydziały sądu rodzinnego zajmujące się polubownym rozstrzyganiem sporów działają w oparciu o koncepcję pojednania (art. 731 kodeksu postępowania cywilnego): sędziowie dążą do pojednania stron, nawet jeżeli nie wydadzą orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie. Zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego sędziowie nie mogą pełnić funkcji mediatorów.

Mediację przeprowadza się przy zachowaniu pełnej poufności; mediator jest zobowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej (art. 1728 §1 kodeksu postępowania cywilnego).

Proces mediacji składa się z trzech etapów:

– wyznaczenia mediatora przez sędziego;

– odroczenia sprawy w celu jej rozpoznania w późniejszym terminie przez sędziego, który ustala wysokość zaliczki na poczet opłat;

– zakończenia mediacji: jeżeli mediacja zakończy się pomyślnie, strony potwierdzają warunki wypracowanej ugody na piśmie (ugoda zawarta w drodze mediacji), które mogą następnie zostać zatwierdzone przez sędziego. Jeżeli mediacja zakończy się niepowodzeniem, strony mogą wszcząć (lub kontynuować) postępowanie sądowe lub wystąpić ze wspólnym wnioskiem o wyznaczenie innego mediatora.

Strony i mediator uzgadniają z wyprzedzeniem wysokość wynagrodzenia i wydatków oraz warunki płatności.

Łącze do krajowej strony internetowej zawierającej wykaz mediatorów rodzinnych: http://www.fbc-cfm.be/fr/trouver-un-mediateur.

Łącze do krajowej strony internetowej zawierającej informacje na temat mediacji rodzinnej lub mediacji ogólnej: http://www.fbc-cfm.be/fr/mediation.

Łącze do przepisów krajowych dotyczących mediacji rodzinnej: http://www.fbc-cfm.be/fr/content/national-0.

Ostatnia aktualizacja: 17/01/2017

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Czechy

W Republice Czeskiej mediację reguluje ustawa nr 202/2012 o mediacji („ustawa”), która weszła w życie w dniu 1 września 2012 r. i która wdraża dyrektywę 2008/52/WE w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych.

Ustawa reguluje kwestie prawne związane z prowadzeniem mediacji w sprawach cywilnych (z uwzględnieniem spraw rodzinnych). Warunkiem wpisu do rejestru mediatorów i uzyskania pozwolenia na wykonywanie zawodu mediatora zgodnie z przepisami ustawy jest pomyślne złożenie egzaminu zawodowego.

W stosownych przypadkach sąd może zarządzić, aby strony wzięły udział w maksymalnie trzygodzinnym spotkaniu z mediatorem wpisanym do rejestru, przy jednoczesnym zawieszeniu postępowania. Jeżeli strona bez uzasadnionej przyczyny odmówi udziału w spotkaniu z mediatorem, sąd może wymierzyć sankcję, odmawiając wyjątkowo zasądzenia na jej rzecz części lub całości kosztów postępowania, w przypadku gdy strona ta wygra sprawę.

Łącze do czeskiej strony internetowej zawierającej wykaz zarejestrowanych mediatorów zajmujących się sprawami rodzinnymi:
https://mediatori.justice.cz

Łącze do czeskiej strony internetowej zawierającej informacje na temat postępowania mediacyjnego w sprawach rodzinnych lub mediacji ogólnej:
Strona internetowa jest niedostępna.

Łącza do stron internetowych zapewniających dostęp do czeskich przepisów regulujących mediację w sprawach rodzinnych:
https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=202&r=2012
http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci_aj.pdf (tekst ustawy w języku angielskim)

Ostatnia aktualizacja: 25/03/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Niemcy

Krótkie wprowadzenie do mediacji rodzinnej w Niemczech

Wyciąg z ulotki poświęconej ustawie o prawie małżeńskim (Eherecht) opublikowanej przez Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości i Ochrony Konsumentów (Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz), s. 73:

„6.2.5 Mediacja rodzinna

Pary, które wszczęły postępowanie o separację lub rozwód, często chciałyby rozstrzygnąć wszystkie kwestie polubownie. W takich przypadkach mediacja stanowi doskonałą alternatywę wobec postępowania sądowego.

Ramy prawne mediacji zostały określone w ustawie o mediacji (Mediationsgesetz), która weszła w życie 26 lipca 2012 r.

Mediacja ułatwia stronom polubowne rozwiązanie sporu przy pomocy bezstronnej osoby (mediatora). To uczestnicy mediacji odpowiadają za znalezienie rozwiązania, natomiast mediator nie ma uprawnień decyzyjnych.

Oznacza to, że w toku mediacji – w odróżnieniu od postępowania sądowego – można określić faktyczne interesy i potrzeby uczestników i na tej podstawie wypracować rozwiązanie dostosowane do specyfiki danego konfliktu. W przypadku rozstrzygania sprawy przez sąd interesy stron są rzadziej brane pod

uwagę. Z tego względu uczestnicy chętniej akceptują rozwiązania wypracowane w toku mediacji, dzięki czemu są one zasadniczo skuteczniejsze w perspektywie długoterminowej. Mediacja może doprowadzić do wypracowania postanowień umownych regulujących na przykład kwestie alimentów, aktywów, majątku, władzy rodzicielskiej lub prawa do kontaktów z dzieckiem.

W ramach postępowania rozwodowego sąd może zarządzić, aby małżonkowie – osobno albo wspólnie – wzięli udział w bezpłatnej sesji informacyjnej poświęconej mediacji lub w innych formach pozasądowego rozstrzygania sporów będących przedmiotem toczącego się postępowania[1], przy wsparciu osoby lub organu wyznaczonych przez sąd, oraz aby przedstawili dowód potwierdzający ich udział (§ 135 ustawy o postępowaniu w sprawach rodzinnych i w sprawach rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym – Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit, FamFG). Takie postanowienie sądu nie podlega przymusowemu wykonaniu. Sąd może jednak wziąć pod uwagę ewentualne niezastosowanie się do tego postanowienia przy zasądzaniu kosztów postępowania (§ 150 ust. 4 FamFG)".

To samo ma zastosowanie do spraw dotyczących dzieci zgodnie z § 156 ust. 1 zdanie trzecie i piąte oraz z § 81 ust. 2 pkt 5 FamFG. W tego rodzaju sprawach sąd może również zarządzić, aby rodzice wzięli udział w sesji informacyjnej poświęconej mediacji lub w innych formach pozasądowego rozstrzygania sporów. Takie postanowienie sądu nie podlega przymusowemu wykonaniu, ale sąd przy zasądzaniu kosztów postępowania może wziąć pod uwagę ewentualne niezastosowanie się do niego.

Łącza do niemieckich stron internetowych, na których można znaleźć dane kontaktowe mediatorów specjalizujących się w sprawach rodzinnych

– Internationales Mediationszentrum für Familienkonflikte und Kindesentführung (MiKK e. V.), Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Niemcy (mediacja w sprawach międzynarodowych z udziałem dzieci i w sprawach związanych z uprowadzeniami)

http://www.mikk-ev.de/

– Zentrale Anlaufstelle für grenzüberschreitende Kindschaftskonflikte beim Internationalen Sozialdienst im Deutschen Verein (ZAnK), Michaelkirchstraße 17 /18, 10179 Berlin, Niemcy (mediacja w sporach transgranicznych z udziałem dzieci)

http://www.zank.de/

Łącza do niemieckich stron internetowych, na których można znaleźć informacje na temat mediacji rodzinnej lub mediacji ogólnej

– Bundesverband Mediation e.V. (BM), Wittestr. (stowarzyszenie ds. mediacji) 30 K, 13509 Berlin

http://www.bmev.de/

– Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM), Spichernstraße 11, 10777 Berlin (stowarzyszenie ds. mediacji rodzinnej)

http://www.bafm-mediation.de/

Łącza do niemieckich przepisów dotyczących mediacji rodzinnej

– Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz, Mohrenstraße 37, 10117 Berlin (Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości i Ochrony Konsumentów)

http://www.bmjv.de/

– ustawa o propagowaniu mediacji i innych form pozasądowego rozstrzygania sporów (Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung) (federalny dziennik urzędowy BGBl. z 2012 r. część I nr 35 z dnia 25 lipca 2012 r.)

https://www.bmjv.de/SharedDocs/Gesetzgebungsverfahren/Archiv/Gesetz_zur_Foerderung_der_Mediation_und_anderer_Verfahren_der_außergerichtlichen_Konfliktbeilegung.html

---

[1] Spory dotyczą na przykład małżeńskiego ustroju majątkowego, podziału uprawnień emerytalnych, świadczeń alimentacyjnych, miejsca zamieszkania małżonków i kosztów prowadzenia gospodarstwa domowego.

Ostatnia aktualizacja: 15/12/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Estonia

Usługa mediacji rodzinnej jest przeznaczona dla rodziców, którzy są w separacji lub wszczęli sprawę o separację, mają co najmniej jedno wspólne małoletnie dziecko i nie osiągnęli porozumienia w sprawach dotyczących warunków jego życia (takich jak kwestie dotyczące kontaktów i alimentów). Mediator rodzinny, działający jako neutralna strona, pomaga rodzicom w wymianie pomysłów i osiągnięciu obopólnie satysfakcjonującego porozumienia. Celem postępowania mediacyjnego jest nie tyle nakłonienie do pojednania, co raczej wypracowanie ugody możliwej do zrealizowania w praktyce. Mediacja rodzinna jest szybsza, korzystniejsza i lepsza dla zdrowia psychicznego rodziców oraz w większym stopniu uwzględnia dobro dziecka; porozumienia zawarte między rodzicami za pomocą tej metody są skuteczniejsze niż porozumienia zawarte w toku postępowania sądowego. Od 1 września 2022 r. mediacja rodzinna jest również dostępna nieodpłatnie jako usługa finansowana przez państwo. Dostęp do mediacji rodzinnej można uzyskać kontaktując się z Urzędem ds. Zabezpieczenia Społecznego (Sotsiaalkindlustusamet). Sędzia może również zarządzić mediację rodzinną w toku postępowania sądowego.

Zgodnie z ustawą o finansowanych przez państwo usługach mediacji rodzinnej (riikliku perelepitusteenuse seadus) mediator rodzinny to osoba bezpośrednio prowadząca postępowanie pojednawcze w ramach stosunku umownego z Urzędem ds. Zabezpieczenia Społecznego, która pomaga rodzicom (zwanym dalej „stronami mediacji") w znalezieniu rozwiązania sporu dotyczącego warunków życia ich małoletniego dziecka, mając na względzie dobro dziecka.

Mediator w rozumieniu ustawy o postępowaniu pojednawczym (lepitusseadus) musi być jedną z następujących osób:

1) osobą fizyczną, której strony powierzyły mediację w sporze między nimi (na przykład specjalista w dziedzinie psychologii lub spraw socjalnych – w tym specjalista ds. ochrony dzieci, pracownik socjalny – lub osoba z przygotowaniem prawnym). Mediator może działać za pośrednictwem osoby prawnej, z którą łączy go stosunek pracy lub inny stosunek umowny;

2) adwokatem (*vandeadvokaat*), który złożył oświadczenie w tym zakresie w estońskiej izbie adwokackiej (Eesti Advokatuur);

3) notariuszem, który złożył odpowiednie oświadczenie w izbie notarialnej;

4) w przypadkach przewidzianych w ustawie – organem mediacyjnym samorządu lokalnego.

W Republice Estonii organizację usług mediacji rodzinnej regulują następujące przepisy:

ustawa o finansowanych przez państwo usługach mediacji rodzinnej

ustawa o postępowaniu pojednawczym

ustawa o opiece społecznej

ustawa o prawie rodzinnym

kodeks postępowania cywilnego

W Estonii mediatorów rodzinnych reprezentują obecnie Estońskie Stowarzyszenie Mediatorów (Eesti Lepitajate Ühing) oraz Instytut Mediacji (Lepituse Instituut). Pracę mediatorów w ramach finansowanej przez państwo usługi mediacji rodzinnej koordynuje Urząd ds. Zabezpieczenia Społecznego.

Ostatnia aktualizacja: 22/02/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Irlandia

W ustawie z 2017 r. o mediacji nie uregulowano wyraźnie mediacji o charakterze transgranicznym i korzystanie z mediacji na podstawie tej ustawy jest we wszystkich przypadkach dobrowolne. Jeżeli mediację rodzinną o charakterze transgranicznym wszczęto w Irlandii, zastosowanie mają przepisy wspomnianej ustawy.

Ustawa z 2017 r. o mediacji http://www.irishstatutebook.ie/eli/2017/act/27/enacted/en/html weszła w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. Przewidziano w niej kompleksowe ramy ustawowe służące propagowaniu rozstrzygania sporów w drodze mediacji jako alternatywy dla postępowania sądowego. Głównym celem ustawy jest propagowanie mediacji jako realnej, skutecznej i efektywnej alternatywy dla postępowania sądowego, co pozwala na ograniczenie kosztów sądowych, szybsze rozstrzyganie sporów oraz zmniejszenie poziomu stresu i animozji, jakie często towarzyszą postępowaniom sądowym.

Ustawa:

zawiera przepisy ogólne regulujące kwestie związane z przeprowadzaniem mediacji przez wykwalifikowanych mediatorów – art. 6–8;

przewiduje wprowadzenie kodeksów dobrych praktyk w zakresie prowadzenia mediacji przez wykwalifikowanych mediatorów – art. 9;

stanowi, że informacje wymieniane między stronami postępowania mediacyjnego są poufne – art. 10;

przewiduje możliwość powołania w przyszłości Rady ds. Mediacji, która będzie nadzorowała rozwój sektora – art. 12;

nakłada na prawników (*solicitors* i *barristers*) obowiązek rekomendowania stronom mediacji jako metody rozstrzygania sporów – art. 14 i 15;

przewiduje, że sąd może – z urzędu lub na wniosek stron – pouczyć strony o możliwości skorzystania z mediacji jako metody rozstrzygnięcia sporu – art. 16;

przewiduje możliwość wpływu postępowania mediacyjnego na bieg terminu przedawnienia – art. 18;

przewiduje, że sąd może – przy zasądzaniu kosztów postępowania, o którym mowa w art. 16 – uwzględnić fakt, że strona postępowania bez uzasadnionej przyczyny odmówiła lub nie rozważyła udziału w mediacji lub bez uzasadnionej przyczyny nie stawiła się na posiedzeniu mediacyjnym mimo pouczenia udzielonego przez sąd na podstawie art. 16 ustawy – art. 20 i 21.

Ustawa ma zastosowanie do wszystkich postępowań cywilnych, które mogą zostać wszczęte przed sądem, poza określonymi wyjątkami przewidzianymi w art. 3 ustawy.

Ostatnia aktualizacja: 12/04/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Grecja

Mediacja rodzinna

Termin „mediacja rodzinna” oznacza formę pozasądowego rozstrzygania sporów rodzinnych (tj. sporów finansowych i sporów dotyczących praw majątkowych między małżonkami, podobnych sporów wynikających ze wspólnego pożycia lub ze stosunków między rodzicami i dziećmi, a także innych sporów rodzinnych), w ramach której strony otrzymują wsparcie we wspólnym wypracowaniu ugody akceptowalnej dla obu stron.

I. Instytucja *mediacji* (*διαμεσολάβηση*) została wprowadzona do greckiego systemu wymiaru sprawiedliwości **ustawą nr 3898/2010** o mediacji w sprawach cywilnych i handlowych (Dziennik Urzędowy, seria I, nr 211/16-10-2010) wprowadzającą do krajowego porządku prawnego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/WE z dnia 21 maja 2008 r.

Zgodnie z art. 2 ustawy nr 3898/2010 „w sporach z zakresu prawa prywatnego możliwe jest przeprowadzenie mediacji, jeżeli strony wyrażą na nią zgodę, pod warunkiem że mogą one samodzielnie rozstrzygnąć kwestię będącą przedmiotem sporu”; z kolei art. 8 tej samej ustawy stanowi, że: „1. Strony lub ich pełnomocnicy procesowi, a w przypadku osób prawnych – ich pełnomocnicy, uczestniczą w mediacji wraz ze swoim adwokatem. 2. Mediatora wyznaczają strony lub wybrana przez nie osoba trzecia. 3. Mediator ustala przebieg mediacji w porozumieniu ze stronami, które mogą zakończyć mediację w dowolnym momencie. Mediacja jest poufna, a jej przebieg nie jest protokołowany. W toku mediacji mediator może komunikować się i spotykać z każdą ze stron”. Po zakończeniu mediacji mediator musi sporządzić protokół mediacji (art. 9 ustawy nr 3898/2010) zawierający treść wypracowanej ugody, który musi zostać podpisany przez mediatora, strony i ich adwokatów. Na wniosek nawet jednej ze stron mediator musi również złożyć protokół w sekretariacie sądu pierwszej instancji właściwy dla miejsca, w którym ugoda ma zostać wykonana.

Mediator otrzymuje wynagrodzenie zgodnie z ustaloną stawką godzinową za maksymalnie 24 godziny, uwzględniając czas poświęcony na przygotowanie się do mediacji. Strony i mediator mogą uzgodnić inną metodę wynagrodzenia mediatora. Strony pokrywają wynagrodzenie mediatora w częściach równych, chyba że zostanie uzgodnione inaczej. Każda ze stron pokrywa koszty honorarium swojego adwokata. Wysokość stawki godzinowej jest ustalana i zmieniana decyzją Ministra Sprawiedliwości, Przejrzystości i Praw Człowieka.

(Zob. http://www.diamesolavisi.gov.gr/)

II. Ponadto w **art. 214B ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego**, który został dodany na mocy art. 7 ustawy 4055/2012, wprowadzono instytucję mediacji sądowej (*δικαστική μεσολάβηση*); zgodnie z tym artykułem spory z zakresu prawa prywatnego można również rozstrzygać w drodze mediacji sądowej. Skorzystanie z mediacji sądowej jest fakultatywne, przy czym z mediacji tej można skorzystać przed wytoczeniem powództwa lub w trakcie jego rozpoznawania”. Ustęp 3 akapit ostatni tego samego artykułu stanowi, że „każda zainteresowana strona może – za pośrednictwem adwokata działającego w jej imieniu – złożyć pisemny wniosek, w którym zwróci się o przekazanie danej sprawy sędziemu mediatorowi”. W kolejnych ustępach artykuł ten stanowi, że: „4. Sąd rozpoznający daną sprawę może w dowolnym momencie – w zależności od specyfiki tej sprawy i po uwzględnieniu wszystkich okoliczności – skierować strony do mediacji sądowej w celu rozstrzygnięcia sporu; jednocześnie, jeżeli strony wyrażą na to zgodę, sąd może zawiesić postępowanie na krótki okres nieprzekraczający sześciu miesięcy. 5. Jeżeli strony dojdą do porozumienia, sporządza się protokół mediacji. Protokół musi zostać podpisany przez mediatora, strony i adwokatów stron, a jego oryginał należy złożyć w sekretariacie sądu pierwszej instancji właściwego dla miejsca przeprowadzenia mediacji. (...) Po złożeniu protokołu mediacji w sekretariacie sądu pierwszej instancji, w zakresie, w jakim wskazuje on, że strony zgodziły się co do istnienia roszczenia, protokół ten stanowi tytuł egzekucyjny zgodnie z art. 904 ust. 2 lit. c) kodeksu postępowania cywilnego”.

Koszty mediacji sądowej wpisują się w pełni w zakres stosowania ustawy o świadczeniu pomocy prawnej na rzecz obywateli uzyskujących niskie dochody (ustawa nr 3226/2004).
Dwoma istotnymi przepisami są **art. 116A kodeksu postępowania cywilnego** (dodany na mocy art. 1 ust. 2 ustawy nr 4335/2015), który stanowi, że „w dowolnym momencie postępowania i we wszystkich rodzajach postępowania sąd zachęca strony (...) do korzystania z mediacji jako preferowanej metody pozasądowego rozstrzygania sporów" oraz **art. 214C kodeksu postępowania cywilnego**, który stanowi, że „sąd kieruje strony do mediacji, jeżeli uzna to za odpowiednie w świetle okoliczności danej sprawy. Jeżeli strony to zaakceptują, sąd zawiesza postępowanie na okres trzech miesięcy. Takie same zasady obowiązują w przypadku, gdy strony same zdecydują się skorzystać z mediacji w toku postępowania".
W Grecji nie istnieją żadne przepisy szczególne regulujące mediację rodzinną, dlatego też zastosowanie mają wskazane powyżej przepisy ogólne dotyczące mediacji i mediacji sądowej.
Pary różnej narodowości – pozostające w związku małżeńskim lub w innego rodzaju związku niebędącym związkiem małżeńskim – tworzą rodziny dwukulturowe, co sprawia, że w przypadku rozwodu lub rozpadu związku poza standardowymi kwestiami związanymi ze sporami rodzinnymi (np. kwestiami dotyczącymi władzy rodzicielskiej, prawa pieczy nad dzieckiem, prawa do kontaktów z dzieckiem, zobowiązań alimentacyjnych wobec dzieci, stosunków majątkowych między małżonkami) może również wystąpić poważniejsza trudność związana ze sprawami transgranicznymi, mianowicie uprowadzenie dziecka. W takich przypadkach można bezpośrednio stosować wspomniane powyżej przepisy dotyczące mediacji i mediacji sądowej; przepisy te są zgodne z obowiązującymi postanowieniami art. 7 ust. 2 konwencji haskiej z 1980 r. i z przepisami art. 55 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (WE) nr 2201/2003 („rozporządzenie Bruksela II bis").
Ostatnia aktualizacja: 18/01/2017
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Hiszpania

1 Akty prawne dotyczące mediacji

W Hiszpanii nie ma odrębnego aktu prawnego regulującego mediację rodzinną. Przepisy dotyczące mediacji rodzinnej jako kwestii z zakresu prawa cywilnego znajdują się w ustawie 5/12 z 6 lipca 2012 r. o mediacji w sprawach cywilnych i handlowych (Ley 5/12, de 6 de julio, de mediación en asuntos civiles y mercantiles), która reguluje ogólne warunki mediacji w tych dziedzinach.
W art. 3 i 27 wymienionej wyżej ustawy 5/12 wskazano szczegółowe zasady przeprowadzania mediacji w sprawach transgranicznych.
Niektóre wspólnoty autonomiczne, które mają jurysdykcję w tym zakresie, również uregulowały mediację w podobny sposób do przepisów krajowych.
Wszystkie akty prawne dotyczące mediacji na szczeblu wspólnot autonomicznych są dostępne na stronie:
http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Normativa-y-jurisprudencia/Leyes-Autonomicas/

2 Postępowanie z zakresu mediacji rodzinnej

Mediacja rodzinna w Hiszpanii jest całkowicie dobrowolna i podlega m.in. zasadzie poufności, równości stron i bezstronności osoby mediatora.
Aby ułatwić mediację m.in. w sprawach rodzinnych o charakterze transgranicznym, w przepisach ogólnych dotyczących mediacji wyraźnie zezwolono na przeprowadzanie mediacji w drodze wideokonferencji lub za pośrednictwem innych środków elektronicznych, które umożliwiają transmisję dźwięku lub obrazu. Strony mogą skorzystać z mediacji przed rozpoczęciem postępowania sądowego, w jego toku, a nawet po jego zakończeniu, na potrzeby zmiany wyniku postępowania lub ułatwienia wykonania orzeczenia sądu.
Postępowanie mediacyjne jest stosunkowo nieskomplikowane bez względu na to, na którym etapie się odbywa. Strony kontaktują się z wybranym przez siebie mediatorem lub mediatorem wyznaczonym przez sąd, jeśli postępowanie sądowe jest w toku. Najpierw strony biorą udział w spotkaniu informacyjnym dotyczącym postępowania mediacyjnego i jeśli obie z nich wyrażą na nie zgodę, może ono się rozpocząć. Następnie mediator przeprowadza posiedzenia mediacyjne, na których strony przedstawiają swoje stanowiska i starają się dojść do porozumienia. Postępowanie kończy się porozumieniem lub brakiem porozumienia odnośnie do wszystkich kwestii spornych lub ich części. Wynik mediacji odnotowuje się w protokole, a w razie osiągnięcia porozumienia protokół przekazuje się sądowi do zatwierdzenia lub – jeśli strony nie mają małoletnich ani niepełnosprawnych dzieci – można go przekazać notariuszowi, który na jego podstawie sporządza akt notarialny. Orzeczenie sądu lub akt notarialny podlega następnie wykonaniu.
Jeżeli strony korzystają z mediacji przed rozpoczęciem postępowania i dojdą do porozumienia, postępowanie toczy się szybciej, ponieważ zostaje przekształcone w postepowanie uproszczone, w toku którego obie strony przedstawiają porozumienie przed sądem rodzinnym (*Juzgado de Familia*), który je zatwierdza, jeżeli nie jest ono sprzeczne z prawem lub z dobrem małoletnich lub niepełnosprawnych dzieci stron. (Zob. art. 777 kodeksu postępowania cywilnego)
Jeżeli strony nie skorzystały z mediacji przed rozpoczęciem postępowania sądowego, sędzia może – po uwzględnieniu okoliczności danej sprawy – udzielić zgody na uczestnictwo stron w mediacji, a sąd rodzinny skieruje je na nieodpłatne spotkanie informacyjne. Jeżeli strony zdecydują się skorzystać z mediacji, postępowania sądowego nie zawiesza się, o ile strony nie złożą wniosku o jego zawieszenie, a jeżeli strony ostatecznie osiągną porozumienie, zatwierdza je sąd. Jeżeli jednak nie uda się osiągnąć porozumienia lub jeżeli strony nie wyraziły chęci skorzystania z mediacji, sąd wydaje orzeczenie dotyczące wszystkich kwestii spornych.
Mediacja rodzinna nie jest możliwa w sprawach, w których doszło do przemocy ze względu na płeć.
Spotkanie informacyjne jest nieodpłatne, ale sama mediacja pociąga za sobą koszty dla stron, chyba że strony kwalifikują się do otrzymania pomocy prawnej. Wszystkie informacje na temat treści i warunków otrzymania pomocy prawnej są dostępne na stronie internetowej:
https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita

3 Zawód mediatora rodzinnego oraz dostęp do mediatora

Mediator musi mieć dyplom ukończenia studiów wyższych lub ukończone szkolenie zawodowe w szkole wyższej, a także musi odbyć specjalne szkolenie pozwalające na prowadzenie mediacji, organizowane przez instytucje posiadające odpowiednią akredytację.
Prowadzenie mediacji rodzinnej nie wymaga obowiązkowego wpisu do żadnego rejestru; istnieją jednak rejestry, do których mediatorzy mogą się wpisać zarówno na szczeblu krajowym (rejestr mediatorów i instytucji mediacyjnych – Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación – którego stronę internetową podano poniżej), jak i na szczeblu wspólnot autonomicznych.
Na szczeblu wspólnot autonomicznych niemalże wszystkie wspólnoty utworzyły publiczne służby mediacyjne. Informacje na ten temat znajdują się w sekcji dotyczącej mediacji na stronach internetowych tych służb. Na stronach tych znajduje się szczegółowy opis sposobu funkcjonowania systemu mediacji, a także informacje o rejestrze mediatorów wraz z podaniem – w stosownych przypadkach – odnośnika do strony rejestru. Na wspomnianych stronach internetowych można również zazwyczaj znaleźć formularze wniosku o przeprowadzenie mediacji, w których znajduje się odesłanie do specjalistycznych agencji utworzonych przez te służby na potrzeby mediacji.

Aby znaleźć mediatora rodzinnego, należy ustalić, czy mediacja ma się odbyć po rozpoczęciu postępowania, czy też niezależnie od postępowania. Jeżeli wniosek o przeprowadzenie mediacji zostanie złożony po rozpoczęciu postępowania, właściwy sąd rodzinny odeśle strony do jednostek zajmujących się mediacją rodzinną przy tym sądzie. Jeżeli natomiast strony korzystają z mediacji przed rozpoczęciem postępowania sądowego lub niezależnie od niego, muszą znaleźć mediatora rodzinnego samodzielnie. Przydatne mogą okazać się następujące źródła informacji:
– wspomniany powyżej rejestr mediatorów i instytucji mediacyjnych na szczeblu krajowym:
https://www.mjusticia.gob.es/es/ciudadania/registros/mediadores-instituciones
– następujące instytucje wskazane przez Ministerstwo Sprawiedliwości:
https://remediabuscador.mjusticia.gob.es/remediabuscador/RegistroInstitucion
– służby mediacyjne w poszczególnych prowincjach, wskazane przez Radę Generalną Sądownictwa (Consejo General del Poder Judicial):
http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Servicios-de-Mediacion-Intrajudicial/Mediacion-Familiar/
– służby mediacyjne ustanowione przez poszczególne wspólnoty autonomiczne. Informacje można zwykle znaleźć na stronach instytucji wspólnot autonomicznych.
Poza powyższymi źródłami więcej informacji na temat postępowania mediacyjnego w sprawach rodzinnych, odpowiednich przepisów prawa, służb mediacyjnych istniejących w poszczególnych wspólnotach autonomicznych oraz formalności, których należy dopełnić, znajduje się na stronie internetowej Rady Generalnej Sądownictwa:
http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion
Ostatnia aktualizacja: 05/07/2021
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.
Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej fr. Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.
Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki: en

Mediacja rodzinna - Francja

W międzynarodowych i europejskich umowach o współpracy promuje się mediację rodzinną o charakterze transgranicznym, aby zachęcać strony do spokojnego i szybkiego rozstrzygania sporów. Francja utworzyła jednostkę w ramach swojej administracji centralnej odpowiedzialną za zachęcanie zainteresowanych stron do korzystania z mediacji w sprawach transgranicznych. Istotne są również przepisy krajowe dotyczące mediacji, ponieważ mają one zastosowanie również do spraw transgranicznych.

Krajowe ramy regulacyjne

Podstawę mediacji sądowej we Francji stanowią ustawa nr 95-125 z dnia 8 lutego 1995 r. i późniejszy dekret nr 2012-66 z dnia 22 lipca 1996 r. Każdy sędzia rozpoznający daną sprawę może, za zgodą stron, wyznaczyć wykwalifikowanego, bezstronnego i niezależnego mediatora będącego osobą trzecią. Rozporządzenie z mocą ustawy (*ordonnance*) nr 2011-1540 z dnia 16 listopada 2011 r., które wprowadziło do krajowego porządku prawnego dyrektywę 2008/52/WE z dnia 21 maja 2008 r., zmieniło ustawę z dnia 8 lutego 1995 r. Mediacja jest zdefiniowana w tym akcie jako dowolnego rodzaju ustrukturyzowany proces, w ramach którego dwie strony lub większa ich liczba próbują dojść do porozumienia w celu polubownego rozstrzygnięcia sporu, przy wsparciu osoby trzeciej. Akt ten ustanawia wspólne przepisy mające zastosowanie do wszystkich form mediacji.
Jeżeli chodzi o mediację rodzinną, na mocy dekretu rządowego z dnia 2 grudnia 2003 r. (art. R.451-66 i nast. kodeksu socjalnego i rodzinnego (Code de l'Action Sociale et des Familles)) i zarządzeń (*arrêté*) z dnia 12 lutego 2004 r. i 19 marca 2012 r. ustanowiono krajowe ramy kwalifikacji. Obecnie posiadanie takich kwalifikacji nie jest jednak konieczne do wykonywania zawodu mediatora rodzinnego, ponieważ zawód ten nie jest regulowany.
Mediację rodzinną można przeprowadzić:
1) z pominięciem drogi prawnej: taką mediację określa się mianem mediacji rodzinnej za porozumieniem stron – strony kierują sprawę bezpośrednio do mediatora;
2) w toku postępowania sądowego: art. 1071 kodeksu postępowania cywilnego, art. 255 i art. 373-2-10 kodeksu cywilnego;
sędzia orzekający w sprawach rodzinnych (*juge aux affaires familiales*) może zaproponować stronom mediację, a po uzyskaniu ich zgody może wyznaczyć mediatora rodzinnego;
sędzia orzekający w sprawach rodzinnych może nakazać stronom spotkanie się z mediatorem rodzinnym, który poinformuje je o celu i przebiegu mediacji rodzinnej.
Ugoda wypracowana w toku mediacji rodzinnej może zostać zatwierdzona przez sędziego orzekającego w sprawach rodzinnych (art. 1534 oraz 1565 i nast. kodeksu postępowania cywilnego). Sędzia zatwierdzi ugodę, chyba że uzna, iż nie zabezpiecza ona w dostatecznym stopniu dobra dziecka lub że zgoda rodziców nie została udzielona dobrowolnie (art. 373-2-7 akapit drugi kodeksu cywilnego) lub – bardziej ogólnie – że może być ona sprzeczna z porządkiem publicznym.
Mediacja rodzinna prowadzona przez jednostkę ds. międzynarodowej mediacji rodzinnej (CMFI) jest bezpłatna. Jeżeli strony skorzystają z usług mediatora prywatnego, mediacja jest płatna. Opłaty uiszczane przez strony za sesję i osobę są ustalane zgodnie z urzędowym cennikiem usług mediacyjnych, w zależności od dochodu uzyskiwanego przez strony (skorzystanie z pomocy prawnej z urzędu lub kasy świadczeń rodzinnych – CAF). Z odpowiednimi przepisami kodeksu postępowania cywilnego można się zapoznać pod tym adresem (56 Kb) fr.
Strona informacyjna Ministerstwa Sprawiedliwości na temat mediacji rodzinnej.
Łącze do wykazu mediatorów: aby wyszukać osobę świadczącą usługi mediacji rodzinnej, która prowadzi działalność najbliżej naszego miejsca zamieszkania, należy wpisać frazę „mediacja rodzinna” w zakładce „kategorie” na stronie internetowej Justice en région.

Międzynarodowa mediacja rodzinna

Kwestie związane z międzynarodową mediacją rodzinną są uregulowane w międzynarodowych umowach o współpracy w sprawach rodzinnych (konwencja haska z dnia 25 października 1980 r. i rozporządzenie Bruksela II bis), aby usprawnić polubowne rozstrzyganie sporów w celu zapewnienia powrotu dziecka w przypadku jego uprowadzenia za granicę lub w celu wypracowania ugody w kwestii korzystania przez rodzica z przysługującego mu prawa do kontaktów z dzieckiem.
Osoby posiadające interes w danej sprawie mogą:

1) kontaktować się z mediatorami, którzy albo wykonują wolny zawód, albo pracują w sektorze wolontariatu: wykaz mediatorów uprawnionych do prowadzenia mediacji w międzynarodowych sprawach rodzinnych można znaleźć pod następującym adresem: http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/sources-listes-des-mediateurs-familiaux-internationaux-26139.html (lub na tej stronie internetowej);
2) skorzystać z mediacji prowadzonej przez specjalną jednostkę ds. międzynarodowej mediacji rodzinnej działającą w strukturach francuskiego Ministerstwa Sprawiedliwości, która pełni funkcję francuskiego organu centralnego ds. konwencji haskich z dnia 25 października 1980 r. i z dnia 19 października 1996 r. oraz ds. rozporządzenia Bruksela II bis. Jednostka ta może przeprowadzić mediacje w skierowanych do niej sprawach, w których strony ze sobą współpracują, a także interweniować, w zależności od sytuacji, w sprawach, w których strony ze sobą nie współpracują, dotyczących bezprawnego uprowadzenia dziecka, prawa do transgranicznych kontaktów z dzieckiem oraz ochrony małoletnich w sprawach transgranicznych.
Aby wziąć udział w mediacji, przynajmniej jeden rodzic musi mieszkać we Francji, drugi może natomiast mieszkać za granicą, niezależnie od posiadanego przez nich obywatelstwa. Jeżeli jedno z rodziców zwróci się do jednostki ds. mediacji o przeprowadzenie międzynarodowej mediacji rodzinnej, organ ten zaproponuje drugiemu z rodziców wzięcie udziału w tej mediacji. Udział w mediacji musi być **dobrowolny**: **nie mogą istnieć żadne ograniczenia dotyczące przeprowadzania międzynarodowej mediacji rodzinnej.** Mediatorzy z jednostki wykonują swoje obowiązki bezstronnie i starannie, a mediacja podlega zasadzie poufności.
Jednostka ds. międzynarodowej mediacji rodzinnej w ramach Ministerstwa Sprawiedliwości świadczy usługi mediacji nieodpłatnie. Wniosek wraz z dokumentami dotyczącymi toczących się lub zakończonych postępowań sądowych we Francji lub za granicą należy przesłać na poniższy adres:
Ministère de la Justice
Direction des affaires civiles et du Sceau – BDIP
Cellule de médiation familiale internationale
13 place Vendôme
75 042 Paris Cedex 01
Można również skorzystać z adresu e-mail: entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr
Łącze do strony internetowej francuskiego Ministerstwa Sprawiedliwości (jednostka ds. międzynarodowej mediacji rodzinnej): http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html
Ostatnia aktualizacja: 25/05/2020
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.
Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej hr. Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Mediacja rodzinna - Chorwacja

MEDIACJA
1 listopada 2015 r. w Republice Chorwacji weszła w życie nowa ustawa o rodzinie (Obiteljski zakon) [dziennik urzędowy Republiki Chorwacji (Narodne Novine, NN) nr 103/15 i 98/19]. Składa się ona z dziesięciu odrębnych części, przy czym w siódmej części uregulowano tematykę obowiązkowych konsultacji rodzinnych oraz mediacji rodzinnej.
Obowiązkowe konsultacje rodzinne są formą pomocy członkom rodziny w osiąganiu porozumienia w sprawach dotyczących stosunków rodzinnych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na konieczność ochrony stosunków rodzinnych obejmujących dziecko oraz na skutki prawne nieosiągnięcia takiego porozumienia i wszczęcia postępowania sądowego, w toku którego rozstrzyga się o kwestiach związanych z dobrami osobistymi dziecka. Obowiązkowe konsultacje rodzinne prowadzi zespół specjalistów z odpowiedniego biura regionalnego Chorwackiego Instytutu Pracy Socjalnej (Hrvatski zavod za socijalni rad) właściwego ze względu na stałe lub tymczasowe miejsce zamieszkania dziecka lub ostatnie wspólne stałe lub tymczasowe miejsce zamieszkania małżonków lub partnerów w związku pozamałżeńskim. Zgodnie z ustawą o rodzinie obowiązkowych konsultacji rodzinnych nie przeprowadza się przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego i zabezpieczającego. Członkowie rodziny biorą udział w obowiązkowych konsultacjach rodzinnych osobiście i bez udziału pełnomocnika.
Obowiązkowe konsultacje rodzinne przeprowadza się: 1. przed wszczęciem postępowania rozwodowego między małżonkami, którzy mają wspólne małoletnie dziecko, oraz 2. przed wszczęciem innego postępowania sądowego dotyczącego wykonywania władzy rodzicielskiej nad dzieckiem i utrzymywania kontaktów z dzieckiem. Przed wszczęciem postępowania rozwodowego obowiązkowych konsultacji rodzinnych nie przeprowadza się w stosunku do małżonka lub obojga małżonków: 1. ubezwłasnowolnionych, jeżeli nie są w stanie zrozumieć znaczenia i skutków tych konsultacji nawet z pomocą specjalisty, 2. niezdolnych do oceny sytuacji lub 3. których stałe ani tymczasowe miejsce zamieszkania nie jest znane.
Obowiązkowe konsultacje rodzinne rozpoczyna się na wniosek jednej ze stron złożony w ośrodku pomocy społecznej na piśmie lub ustnie do protokołu. Po otrzymaniu wniosku o przeprowadzenie obowiązkowych konsultacji rodzinnych ośrodek pomocy społecznej zobowiązany jest wyznaczyć termin sesji i wezwać strony. Na zasadzie odstępstwa jeżeli w ocenie ośrodka pomocy społecznej w danych okolicznościach wspólna sesja nie byłaby przydatna lub jeżeli z uzasadnionych powodów wnoszą o to obie strony lub jedna z nich, wyznacza się i przeprowadza osobne rozmowy z każdą ze stron.
Udział członków rodziny w mediacji rodzinnej jest dobrowolny. Na zasadzie odstępstwa przed wszczęciem postępowania rozwodowego udział w pierwszej sesji mediacji rodzinnej jest obowiązkowy.
Mediacja rodzinna jest procesem, w którym strony próbują rozwiązać spór rodzinny w drodze porozumienia przy pomocy co najmniej jednego mediatora rodzinnego. Mediatorem rodzinnym jest osoba bezstronna i odpowiednio przeszkolona, wpisana do rejestru mediatorów rodzinnych. Głównym celem mediacji rodzinnej jest ustalenie planu wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej oraz zawarcie innych porozumień dotyczących dziecka. Poza osiągnięciem tego celu w toku mediacji rodzinnej strony mogą także porozumieć się we wszystkich innych sprawach o charakterze majątkowym oraz niemajątkowym.
Mediacji rodzinnej nie prowadzi się: 1. w sprawach, w których zespół specjalistów z ośrodka pomocy społecznej lub mediator rodzinny uzna, że udział małżonków w procesie mediacji rodzinnej na równych zasadach nie jest możliwy ze względu na przemoc w rodzinie, 2. jeżeli jedno z małżonków lub oboje małżonkowie są ubezwłasnowolnieni i nie są w stanie zrozumieć znaczenia i skutków prawnych mediacji rodzinnej nawet z pomocą specjalisty, 3. jeżeli jedno z małżonków lub oboje małżonkowie są niezdolni do oceny sytuacji oraz 4. jeżeli stałe ani tymczasowe miejsce zamieszkania małżonka nie jest znane.
Mediację rodzinną można prowadzić niezależnie od postępowania sądowego przed wszczęciem takiego postępowania, w jego toku lub po jego zakończeniu. Zgodnie z ustawą o rodzinie mediacji rodzinnej nie przeprowadza się przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego i zabezpieczającego. Na zasadzie odstępstwa w toku postępowania egzekucyjnego w przedmiocie wykonywania kontaktów z dzieckiem sąd może zaproponować stronom skorzystanie z

mediacji rodzinnej. W związku z tym, po wysłuchaniu stron i rozważeniu okoliczności sprawy, sąd może odroczyć postępowanie egzekucyjne o trzydzieści dni i zarządzić rozmowę dziecka ze specjalistą lub zaproponować stronom skorzystanie z mediacji rodzinnej w celu polubownego rozwiązania sporu. W razie potrzeby sąd może wydać postanowienie, w którym bardziej szczegółowo określi zasady utrzymywania osobistych kontaktów na czas rozmowy ze specjalistą lub mediacji rodzinnej, ale sąd nie postąpi w ten sposób, jeżeli podjęto bezskuteczną próbę mediacji rodzinnej lub jeżeli konieczne jest pilne działanie.
Mediator rodzinny i inne osoby uczestniczące w mediacji rodzinnej zobowiązani są chronić informacje i dane poufne, o których dowiedziały się w toku mediacji rodzinnej w stosunku do osób trzecich, z wyjątkiem sytuacji gdy: 1.przekazanie informacji jest konieczne w celu zawarcia lub wykonania porozumienia lub 2. przekazanie informacji jest konieczne w celu ochrony dziecka, którego dobro jest zagrożone, lub w celu usunięcia niebezpieczeństwa poważnego naruszenia integralności psychicznej i cielesnej osoby. Mediator rodzinny zobowiązany jest poinformować strony o zakresie obowiązku poufności.
W odniesieniu do porozumienia zawieranego podczas mediacji rodzinnej ustawa o rodzinie przewiduje, że plan wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej lub inne porozumienia zawarte w toku mediacji rodzinnej muszą zostać sporządzone w formie pisemnej i podpisane przez wszystkie strony oraz że będą stanowiły tytuł egzekucyjny, jeżeli sąd zatwierdzi je w postępowaniu nieprocesowym na wniosek stron.
Jeżeli strony nie osiągną porozumienia w sprawie planu wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej lub w innej spornej kwestii dotyczącej stosunków rodzinnych, mediator rodzinny wskazuje w protokole zawieszenia mediacji rodzinnej, czy obie strony uczestniczyły w niej w sposób aktywny. Protokół zawieszenia mediacji rodzinnej doręcza się uczestnikom. Mediator rodzinny doręcza protokół zawieszenia mediacji rodzinnej sądowi, który zawiesił postępowanie z uwagi na toczącą się mediację rodzinną.
Jeżeli w toku postępowania sądowego strony zgodnie wniosą o rozwiązanie sporu w drodze mediacji rodzinnej, sąd może zawiesić postępowanie i wyznaczyć trzymiesięczny termin, w którym strony mogą podjąć próbę rozwiązania sporu w drodze mediacji rodzinnej. Jeżeli w toku postępowania sądowego sąd uzna, że możliwe jest osiągnięcie porozumienia w przedmiocie sporu rodzinnego, sąd również może zaproponować stronom udział w mediacji rodzinnej. Jeżeli strony zgodzą się na udział w mediacji rodzinnej, sąd zawiesza postępowanie i wyznacza trzymiesięczny termin, w którym strony mogą podjąć próbę rozwiązania sporu w drodze mediacji rodzinnej. Jeżeli w trakcie trzymiesięcznego terminu wyznaczonego przez sąd na przeprowadzenie mediacji rodzinnej strony nie zdołają rozwiązać sporu w drodze mediacji rodzinnej lub jeżeli strony wniosą o podjęcie postępowania sądowego przed upływem tego terminu, sąd podejmie to postępowanie. Przed podjęciem decyzji w sprawie zawieszenia postępowania sąd ocenia, czy zawieszenie jest zasadne z punktu widzenia potrzeby podjęcia pilnych działań w sprawach, w których rozstrzyga się o prawach i interesach dziecka.
W toku mediacji rodzinnej mediator rodzinny zobowiązany jest poinformować uczestników, że muszą oni dbać o dobro dziecka. Może on także pozwolić dziecku wyrazić swoją opinię, za zgodą rodziców dziecka.
Mediator rodzinny, który prowadził mediację rodzinną, nie może uczestniczyć w sporządzaniu opinii biegłego ani ocen rodziny ani uczestniczyć w żaden inny sposób w postępowaniu sądowym, którego przedmiotem jest spór stron, które uczestniczyły w mediacji rodzinnej, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w przepisach prawa.
Jeżeli mediację rodzinną prowadzą mediatorzy rodzinni zatrudnieni w systemie opieki społecznej, strony nie ponoszą opłat związanych z pracą takich mediatorów. Jeżeli mediację rodzinną prowadzą mediatorzy rodzinni spoza systemu opieki społecznej, strony ponoszą koszty związane z ich uczestnictwem.
W toku mediacji rodzinnej stosuje się odpowiednio przepisy o mediacji.
Aby uzyskać więcej informacji, zob.:
ustawa o rodzinie (NN nr 103/15 i 98/19)
rozporządzenie w sprawie obowiązkowych konsultacji rodzinnych (Pravilnik o obveznom savjetovanju, NN nr 123/15)
rozporządzenie w sprawie mediacji rodzinnej (Pravilnik o obiteljskoj medijaciji, NN nr 123/15, 132/15 i 132/17)
ustawa o mediacji (Zakon o mirenju, NN nr 18/11)
Ostatnia aktualizacja: 03/01/2024
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.
Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej it. Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Mediacja rodzinna - Włochy

Mediacja rodzinna to procedura, z której mogą dobrowolnie skorzystać małżonkowie lub partnerzy doświadczający trudności w celu rozstrzygnięcia sporu przy pomocy co najmniej jednego mediatora. Zadaniem mediatorów jest ułatwienie komunikacji między małżonkami lub partnerami i udzielenie im wsparcia w radzeniu sobie z emocjonalnymi i praktycznymi aspektami separacji (podział majątku, świadczenia alimentacyjne, przyznanie prawa do użytkowania wspólnego domu itp.). Mediatorzy mają również zachęcać małżonków lub partnerów do wypracowania rozwiązania, które najlepiej zaspokaja potrzeby wszystkich członków rodziny.
Mediację regulują zasadniczo przepisy dekretu legislacyjnego nr 28 z dnia 4 marca 2010 r., z późniejszymi zmianami, o wykonaniu art. 60 ustawy nr 69 z dnia 18 czerwca 2009 r. o mediacji służącej rozstrzyganiu sporów cywilnych i handlowych.
W ustawie tej określono procedurę pozasądowego rozstrzygania sporów dotyczących **praw, którymi strony mogą swobodnie rozporządzać** (*diritti disponibili*).
W niektórych wyraźnie określonych przypadkach przeprowadzenie mediacji jest **przesłanką** uznania pisma wszczynającego postępowanie za dopuszczalne.
W sprawach na gruncie prawa rodzinnego wymóg wcześniejszego przeprowadzenia mediacji obowiązuje wyłącznie w przypadkach dotyczących umów dziedziczenia przedsiębiorstw rodzinnych (tj. umów, na mocy których przedsiębiorca przenosi całość lub część swojego przedsiębiorstwa na co najmniej jednego zstępnego).
W przypadku wszystkich pozostałych sporów rodzinnych mediacja jest dobrowolna.
W toku postępowania w przedmiocie prawa pieczy nad dzieckiem sąd może jednak odroczyć wydanie orzeczenia, aby zapewnić małżonkom możliwość skorzystania z mediacji z udziałem specjalistów w celu podjęcia próby wypracowania porozumienia służącego w szczególności zapewnieniu ochrony interesów moralnych i materialnych dziecka lub dzieci.
Mediację mogą prowadzić **organy publiczne lub prywatne** należycie wpisane do **rejestru organów uprawnionych do prowadzenia mediacji** prowadzonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości.
Wykaz organów uprawnionych do prowadzenia mediacji zamieszczono pod następującym adresem:
https://mediazione.giustizia.it/ROM/ALBOORGANISMIMEDIAZIONE.ASPX

Adwokaci należący do włoskiej Rady Adwokackiej są mediatorami z mocy prawa.
W wielu gminach dostęp do **usług mediacji rodzinnej** można uzyskać za pośrednictwem centrów doradztwa rodzinnego, pracowników socjalnych lub placówek opieki zdrowotnej na szczeblu lokalnym.
Innym rodzajem procedury – różniącym się do mediacji, ale również opracowanym z myślą o pozasądowym rozstrzyganiu sporów – są **negocjacje wspomagane**. Regulują je przepisy dekretu legislacyjnego nr 132 z dnia 12 września 2014 r. zmienionego ustawą nr 162 z dnia 10 listopada 2014 r.
W wyniku negocjacji wspomaganych zawarta zostaje umowa (określana jako „umowa negocjacyjna"), na podstawie której strony zgadzają się „współpracować ze sobą w dobrej wierze na rzecz polubownego rozstrzygnięcia sporu". Aby taka umowa była ważna, musi zostać sporządzona w formie pisemnej **przy pomocy co najmniej jednego adwokata**, a jej przedmiotem muszą być prawa, którymi strony mogą swobodnie rozporządzać.
W odróżnieniu do ugody wypracowanej w toku mediacji umowa negocjacyjna stanowi **tytuł wykonawczy** i umożliwia dokonanie wpisu hipoteki.
Podobnie jak ma to miejsce w przypadku mediacji, udział w negocjacjach wspomaganych może być obowiązkowy lub dobrowolny.
W sprawach na gruncie prawa rodzinnego udział w negocjacjach wspomaganych jest zawsze dobrowolny.
Prawo reguluje **udział w negocjacjach wspomaganych w sprawach dotyczących separacji i rozwodu**. Negocjacje te mają pomóc w rozstrzygnięciu sporu lub zmianie wcześniej wypracowanych warunków.
W przypadku **par nieposiadających** małoletnich **dzieci** (lub pełnoletnich dzieci pozbawionych zdolności do czynności prawnych) umowę przekazuje się prokuratorowi przy właściwym sądzie, który – o ile nie wykryje w niej żadnych nieprawidłowości – powiadomi adwokatów o braku przeszkód do zawarcia ugody.
W przypadku **par posiadających** małoletnie **dzieci** (lub pełnoletnie dzieci pozbawione zdolności do czynności prawnych) umowę należy przekazać w terminie 10 dni prokuraturze przy właściwym sądzie, która oceni, czy w odpowiedni sposób zabezpieczono w umowie interesy dzieci. Jeżeli wynik tej oceny będzie pozytywny, prokurator zatwierdzi umowę. W przeciwnym wypadku skieruje ją do prezesa sądu, który wezwie strony do stawiennictwa przed sądem w terminie 30 dni.
Ugoda wypracowana i zatwierdzona zgodnie z opisaną powyżej procedurą wywołuje takie same skutki jak orzeczenia **sądowe w przedmiocie separacji i rozwodu**, a także zmienia określone w nich warunki.
Po wejściu w życie ustawy nr 76 z dnia 20 maja 2016 r. strony mogą również zorganizować negocjacje wspomagane w przypadku rozwiązywania **zarejestrowanego związku partnerskiego zawartego między osobami tej samej płci**.
Ostatnia aktualizacja: 21/07/2022
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Cypr

Na Cyprze funkcjonuje ustawowa procedura mediacji w sprawach rodzinnych przewidziana w ustawie o mediacji w sporach rodzinnych z 2019 r. – ustawa nr 62(I)/2019, która weszła w życie 25 kwietnia 2019 r. Dnia 30 grudnia 2022 r. opublikowano przepisy szczególne (regulacyjny akt administracyjny nr 507 /2022), aby ułatwić wdrażanie tej ustawy.
Ostatnia aktualizacja: 04/01/2024
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Łotwa

Aby ułatwić stosowanie alternatywnych metod rozstrzygania sporów, w Republice Łotewskiej przyjęto ustawę o mediacji (Mediācijas likums), która weszła w życie 18 czerwca 2014 r.
Zalecany przez sąd model mediacji w sprawach cywilnych obowiązuje od 1 stycznia 2015 r. Sędzia ma obowiązek pouczyć strony o możliwości skorzystania z mediacji w celu rozstrzygnięcia sporu na różnych etapach postępowania (po jego wszczęciu, w trakcie przygotowywania rozprawy i podczas posiedzenia wstępnego, a także w toku rozprawy, aż do chwili zakończenia rozpoznawania sprawy co do jej istoty).
Zrealizowano szereg projektów służących propagowaniu mediacji jako metody rozstrzygania sporów:
1. Projekt pt. „Nieodpłatna mediacja w sporach rodzinnych"
W 2023 roku Rada Certyfikowanych Mediatorów (Sertificētu mediatoru padome) kontynuuje wdrażanie programu „Mediacja w sprawach rodzinnych", realizowanego od 1 stycznia 2017 r. W ramach tego programu, finansowanego z budżetu państwa, osoby fizyczne mogą otrzymać wsparcie umożliwiające im udział w pięciu nieodpłatnych sesjach mediacyjnych prowadzonych przez certyfikowanego mediatora, mających na celu rozstrzygnięcie sporów między rodzicami wpływających także na dobro dziecka oraz znalezienie sposobu poprawy relacji między członkami rodziny. Wsparcie ze strony państwa udzielane w ramach tego projektu obejmuje pierwsze pięć sesji mediacji (po 60 minut każda) prowadzonych przez certyfikowanego mediatora, w których strony mogą uczestniczyć nieodpłatnie. Jeżeli sporu nie uda się rozstrzygnąć w trakcie tych pięciu sesji, strony samodzielnie pokrywają koszty kolejnych sesji. Aby ocenić, czy zainteresowana osoba kwalifikuje się do udziału w projekcie, należy zasięgnąć opinii certyfikowanego mediatora lub Rady Certyfikowanych Mediatorów (Sertificētu mediatoru padome). Informacje o projekcie są dostępne w sądach. Zostały również przekazane władzom lokalnym, służbom socjalnym, sądom rodzinnym (bāriņtiesa) itp.
Aby złożyć wniosek o przeprowadzenie mediacji rodzinnej, należy skontaktować się z wybranym przez siebie certyfikowanym mediatorem, który bierze udział w programie, lub – jeżeli nie można uzgodnić wyboru mediatora – z Radą Certyfikowanych Mediatorów pocztą elektroniczną pod adresem smp@smp.lv lub telefonicznie pod numerem +371 28 050 777.
Więcej informacji o programie można znaleźć tutaj.
2. *Porady*
Rada Certyfikowanych Mediatorów udziela porad na temat mediacji i jej zastosowania mailowo pod adresem smp@smp.lvlub telefonicznie pod numerem +371 28 050 777.
Ostatnia aktualizacja: 11/01/2024
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Litwa

Na Litwie mediację w sporach cywilnych (w tym w sprawach rodzinnych) regulują przepisy ustawy Republiki Litewskiej o mediacji (nowa wersja tej ustawy weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.). Ustawa o mediacji ma zastosowanie do rozstrzygania krajowych i międzynarodowych sporów cywilnych; ustawa ta transponuje ponadto do prawa krajowego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych.

Mediacja to procedura rozstrzygania sporów cywilnych, w ramach której strony korzystają ze wsparcia co najmniej jednego mediatora (bezstronnej osoby trzeciej) w celu polubownego rozwiązania sporu. Strony mogą skorzystać z tej procedury zarówno w przypadku sporów, które nie zostały jeszcze wniesione do sądu (mediacja pozasądowa), jak i w przypadku sporów, które są już rozpoznawane przez sąd (mediacja sądowa).

Skorzystanie z mediacji wymaga zawarcia pisemnej umowy między stronami sporu. Z mediacji można skorzystać wyłącznie w przypadku tych rodzajów sporów, w odniesieniu do których prawo przewiduje możliwość zawarcia ugody przez strony. Mediatora wyznaczają wspólnie strony albo, na wniosek stron, Służba Państwowej Pomocy Prawnej.

Począwszy od dnia 1 stycznia 2019 r., usługi mediacyjne mogą świadczyć wyłącznie osoby, które pomyślnie złożyły specjalny egzamin (z kilkoma wyjątkami), które spełniają inne wymogi określone w ustawie (nieposzlakowana opinia, dyplom ukończenia studiów wyższych, ukończenie szkolenia w zakresie mediacji) i które zostały wpisane na listę mediatorów Republiki Litewskiej. Listę mediatorów publikuje się na stronie internetowej Służby Państwowej Pomocy Prawnej (http://vgtpt.lrv.lt/). Mediatorzy mają również obowiązek działać zgodnie ze standardami bezstronności i profesjonalizmu.

W zależności od treści zawartej umowy mediatorzy mogą świadczyć usługi za wynagrodzeniem lub nieodpłatnie. Strony sporu i mediatorzy mogą uzgodnić metodę i procedurę rozstrzygania sporu. Każda ze stron może wycofać się z mediacji bez podania przyczyny.

Należy podkreślić, że przystąpienie do mediacji skutkuje przerwaniem biegu terminów przedawnienia. Dzięki temu strony zachowują prawo dochodzenia roszczeń przed sądem nawet wówczas, gdy polubowne rozstrzygnięcie sporu okaże się niemożliwe. Jeżeli stronom uda się rozstrzygnąć spór polubownie przy wsparciu mediatora, zawierają ugodę. Ugoda staje się wykonalna po zatwierdzeniu przez sąd w postępowaniu uproszczonym.

Zgodnie z przepisami ustawy jedną z podstawowych zasad mediacji jest zasada poufności. Oznacza to, że o ile strony nie uzgodnią inaczej, strony, mediatorzy i podmioty zarządzające usługami mediacyjnymi muszą zachować poufność wszystkich informacji ujawnionych w toku mediacji, z wyjątkiem informacji niezbędnych do zatwierdzenia lub wykonania ugody zawartej w trakcie mediacji oraz informacji, których nieujawnienie byłoby sprzeczne z interesem publicznym. Przepis ten służy zapewnieniu, aby – poza powyższymi wyjątkami – żadne informacje uzyskane w toku mediacji nie mogły zostać wykorzystane przeciwko stronie, która je przekazała.

Ustawa o mediacji zawiera szczegółowe przepisy dotyczące mediacji obowiązkowej i mediacji sądowej oraz reguluje odpowiedzialność dyscyplinarną mediatorów.

Począwszy od dnia 1 stycznia 2020 r., mediacja w sprawach rodzinnych będzie obowiązkowa. W przypadku skorzystania z usług mediatorów wyznaczonych przez Służbę Państwowej Pomocy Prawnej koszty mediacji obowiązkowej i mediacji sądowej (trwającej do sześciu godzin) pokrywa się z budżetu państwa. W przypadku mediacji obowiązkowej strony mają prawo wybrać mediatora z listy mediatorów, ale będą musiały wówczas samodzielnie pokryć jego honorarium.

Zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego od osób, które skorzystały z mediacji, pobiera się niższe opłaty przy wniesieniu sprawy do sądu.

Informacje na temat instytucji mediacji i przepisów regulujących tę instytucję można znaleźć na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości (w języku litewskim).

http://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/civiliniu-gincu-taikinamasis-tarpininkavimas-mediacija

Informacje na temat mediacji na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości (w języku angielskim):

http://tm.lrv.lt/en/fields-of-activity/mediation

Ostatnia aktualizacja: 10/04/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.
Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.
Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej fr. Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Mediacja rodzinna - Luksemburg

Przepisy

Mediację rodzinną regulują przepisy ustawy z dnia 24 lutego 2012 r. o mediacji w sprawach cywilnych i handlowych oraz przepisy rozporządzenia Wielkiego Księcia (*règlement grand-ducal*) z dnia 25 czerwca 2012 r., które ustanawiają procedurę zatwierdzania mediatora sądowego i rodzinnego, określają specjalny program szkoleniowy w dziedzinie mediacji oraz regulują kwestie organizacji bezpłatnego spotkania informacyjnego.

W art. 1251-1 ust. 2 nowego kodeksu postępowania cywilnego wskazano sprawy, w których sędzia może zaproponować stronom skorzystanie z „mediacji rodzinnej". Obejmują one:

rozwód, separację, separację dla par pozostających w zarejestrowanym związku partnerskim, w tym zniesienie wspólności majątkowej, podział majątku i ustanie współwłasności;

zobowiązania alimentacyjne, udział w wydatkach związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, świadczenia alimentacyjne na rzecz dzieci i prawo pieczy nad dzieckiem.

Procedura

Strony mogą skorzystać z mediacji umownej lub z sądowej mediacji rodzinnej. Z wnioskiem o przeprowadzenie mediacji umownej może wystąpić dowolna ze stron, niezależnie od przedmiotu sporu, z zastrzeżeniem stosowania art. 1251-22 ust. 2 nowego kodeksu postępowania cywilnego, i bez konieczności przeprowadzania jakiegokolwiek postępowania sądowego czy arbitrażowego. Warunki mediacji określa się w pisemnej umowie podpisywanej przez strony i mediatora. W przypadku mediacji umownej strony mogą skorzystać albo z usług mediatora zatwierdzonego przez Ministra Sprawiedliwości, albo z usług mediatora, który nie został zatwierdzony.

Jeżeli spór dotyczący jednej z kwestii wymienionych w art. 1251-1 ust. 2 nowego kodeksu postępowania cywilnego, zostanie wniesiony do sądu w celu jego rozpoznania przez sędziego, sędzia może zaproponować stronom mediację rodzinną. Sędzia zarządza bezpłatne spotkanie informacyjne, któremu przewodniczy zatwierdzony mediator lub mediator zwolniony z obowiązku uzyskania zatwierdzenia w Luksemburgu, o ile spełnia on równoważne lub

zasadniczo porównywalne wymogi ustanowione w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej zgodnie z art. 1251-3 ust. 1 akapit trzeci nowego kodeksu postępowania cywilnego. Koszt zorganizowania kolejnych spotkań wynosi 57 euro (kwota ta została określona w rozporządzeniu Wielkiego Księcia). Sędzia wyznacza okres prowadzenia mediacji, który nie może przekraczać trzech miesięcy. Okres ten może jednak zostać przedłużony za zgodą stron. Osoby, które nie dysponują odpowiednimi środkami, mogą otrzymać pomoc finansową na pokrycie kosztów wszelkich procedur sądowej mediacji rodzinnej.
Należy pamiętać o tym, że ugody zawarte w toku mediacji są tak samo wiążące w świetle prawa jak orzeczenia sądowe. Wspomniane ugody wypracowane w toku mediacji, niezależnie od tego, czy zawarto je za granicą czy w kraju, mogą być wykonywane w Unii Europejskiej zgodnie z przepisami wspomnianej wcześniej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/WE z dnia 21 maja 2008 r. w odniesieniu do pewnych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych. Zatwierdzenie ugody w całości lub w części przez prezesa sądu okręgowego nadaje ugodzie klauzulę wykonalności. Jeżeli chodzi o mediację rodzinną, sędzia sprawdza, czy ugoda jest zgodna z porządkiem publicznym i czy nie jest sprzeczna z dobrem dzieci, czy spór może zostać rozwiązany w drodze mediacji i czy mediator został zatwierdzony w tym celu przez Ministra Sprawiedliwości

Przydatne linki:

Wykaz zatwierdzonych mediatorów

Ministerstwo Sprawiedliwości (ogólne informacje na temat mediacji w sprawach cywilnych i handlowych)

Ostatnia aktualizacja: 09/12/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Węgry

Informacje na temat mediacji w sprawach rodzinnych można znaleźć na stronie internetowej dotyczącej mediacji w państwach członkowskich.

Ostatnia aktualizacja: 15/01/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Malta

Przepisy regulujące mediację

Prawem właściwym na Malcie są przepisy rozdziału 474, tj. ustawy o mediacji.

Czym jest mediacja?

W przypadku sporu dotyczącego spraw rodzinnych para może zwrócić się do mediatora o pomoc w polubownym rozstrzygnięciu tego sporu bez konieczności wszczynania formalnego postępowania przed sądem. Zgodnie z prawem maltańskim mediacja stanowi obowiązkowy etap, który każda para musi przejść przed wszczęciem postępowania o separację przed Wydziałem Rodzinnym Sądu Cywilnego.

Kim jest mediator i jaką pełni funkcję?

Mediator ma pomóc stronom w polubownym rozstrzygnięciu sporu. Jest on bezstronną i niezależną osobą wyznaczoną przez sąd. W niektórych przypadkach strony samodzielnie wybierają mediatora i pokrywają jego wynagrodzenie. Wszyscy mediatorzy posiadają kwalifikacje do wykonywania tego zawodu. Większość z nich jest jednocześnie terapeutami rodzinnymi, pracownikami socjalnymi lub adwokatami.
Jeżeli strony zdecydują się wszcząć postępowanie przed sądem, mediator nie może składać zeznań jako świadek na temat okoliczności faktycznych, o których dowiedział się w toku postępowania mediacyjnego.

Kto może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie mediacji?

Z mediacji można skorzystać w następujących sprawach:
o separację lub rozwód (pod warunkiem że w przypadku rozwodu małżonkowie zamieszkiwali osobno przez co najmniej cztery lata);
o alimenty od byłego małżonka;
o uregulowanie kwestii związanych z dzieckiem pozamałżeńskim, na przykład kwestii dotyczących opieki i prawa pieczy nad tym dzieckiem, praw do kontaktów z dzieckiem i alimentów na rzecz dziecka;
o zmianę warunków umowy o separacji lub rozwodzie;
o zmianę warunków umowy regulującej sprawowanie opieki i pieczy nad dzieckiem, utrzymywanie kontaktów z dzieckiem lub wypłatę alimentów.
Z mediacji mogą skorzystać również pary, które nie pozostają w związku małżeńskim.

W jaki sposób rozpoczyna się postępowanie mediacyjne i z jakich etapów się ono składa?

Aby móc skorzystać z mediacji, zainteresowana strona musi wnieść do sekretarza sądowego pismo, w którym zwróci się o wyrażenie zgody na wszczęcie postępowania mediacyjnego. W piśmie należy wskazać imiona i nazwiska oraz adresy obydwu stron, a także przynajmniej numer dowodu tożsamości osoby wnoszącej takie pismo. Pismo nie musi być opatrzone podpisem adwokata, aby było ważne. Wspomniane pismo składa się, bez konieczności uiszczenia jakichkolwiek opłat, w sekretariacie Wydziału Rodzinnego Sądu Cywilnego.
Postępowanie mediacyjne można również wszcząć na podstawie powiadomienia, ale z procedury tej korzysta się w przypadku, gdy zainteresowane strony doszły już do porozumienia w odniesieniu do większości kwestii prawnych. Powiadomienie zawiera te same szczegółowe informacje co pismo, z tą różnicą, że strony dołączają również treść umowy sporządzonej przez ich adwokatów lub przez wspólnie wybranego notariusza. Powiadomienie musi zostać podpisane przez obydwie strony oraz przez notariusza wybranego przez strony albo zarówno przez adwokatów stron, jak i przez notariusza wybranego przez strony.
Po złożeniu pisma lub powiadomienia sąd wyznacza jednego z mediatorów figurujących na prowadzonej przez siebie liście. Mediatora mogą również wybrać samodzielnie strony działające w porozumieniu. Mediator wysyła stronom pocztą wezwanie do stawienia się przed sądem w określonym terminie. Sesje mediacji są organizowane w prywatnym pomieszczeniu przy udziale wyłącznie mediatora i stron oraz – jeżeli strony sobie tego zażyczą – również adwokatów stron. Udział adwokatów w postępowaniu mediacyjnym nie jest wymagany.
Mediator przeanalizuje wraz ze stronami możliwość doprowadzenia do pojednania. Jeżeli mediator uzna, że próba uratowania małżeństwa lub związku ma szansę powodzenia, może skierować parę do poradni i zawiesić postępowanie mediacyjne. Jeżeli strony stwierdzą, że nie widzą szans na uratowanie swojego małżeństwa lub związku, mediator postara się wówczas pomóc im w dojściu do porozumienia w kwestiach dotyczących dzieci i majątku.

Jeżeli stronom uda się osiągnąć porozumienie, mediator sporządzi następnie odpowiednią umowę i odczyta jej treść; jeżeli strony będą zadowolone z treści umowy, mediator złoży taką umowę formalnie w biurze podawczym sądu, tak aby sędzia mógł zapoznać się z jej treścią. Jeżeli sędzia zatwierdzi ugodę, strony będą mogły udać się do notariusza, który opublikuje tę umowę i nada jej charakter pisma urzędowego.
Jeżeli strony nie będą w stanie dojść do porozumienia, postępowanie mediacyjne zostanie zakończone, a strony będą mogły wszcząć postępowanie przed sądem. Termin na wszczęcie postępowania przed Wydziałem Rodzinnym Sądu Cywilnego wynosi dwa miesiące od dnia zakończenia postępowania mediacyjnego. Jeżeli postępowanie nie zostanie wszczęte w wyznaczonym terminie, strony będą zobowiązane do ponownego przeprowadzenia mediacji.

Co dzieje się w przypadku, gdy jedna ze stron zamieszkuje za granicą?

Spór transgraniczny oznacza spór, w przypadku którego co najmniej jedna ze stron ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu na Malcie, zaś druga strona ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w innym państwie członkowskim w dniu, w którym:
strony wyrażą zgodę na udział w mediacji po wystąpieniu sporu;
sąd zarządzi mediację;
powstanie obowiązek przeprowadzenia mediacji zgodnie z prawem krajowym; lub
w sprawach, w których sąd wydał wyrok lub postanowienie, w dniu wydania takiego wyroku lub postanowienia.
W takim przypadku osoba mająca miejsce zamieszkania lub pobytu za granicą musi albo przyjechać na Maltę, albo udzielić swojemu adwokatowi przebywającemu na Malcie pełnomocnictwa do reprezentowania jej w postępowaniu, a następnie przyjechać na Maltę wyłącznie w celu podpisania umowy o separacji. Natomiast jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu na Malcie nie zna miejsca zamieszkania swojego partnera (który np. wyjechał z Malty lub porzucił swojego partnera), osoba ta musi przedstawić w toku mediacji pismo, w którym potwierdzi ten fakt pod przysięgą; w takim przypadku postępowanie mediacyjne zostaje niezwłocznie zamknięte, a dana osoba wytacza powództwo przeciwko kuratorom wyznaczonym przez sąd dla osoby nieobecnej.

Ostatnia aktualizacja: 11/01/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Niderlandy

W ramach mediacji strony rozwiązują spory wspólnie pod kierunkiem niezależnego mediatora. Mediację wykorzystuje się przede wszystkim w prawie cywilnym i prawie publicznym. Ten sposób pozasądowego rozstrzygania sporów ma wiele zalet. Spór udaje się zazwyczaj rozwiązać szybciej niż gdyby sprawa trafiła do sądu. Mediacja jest również zwykle tańsza i pomaga utrzymać stosunki między stronami, które dobrowolnie starają się znaleźć rozwiązanie.

Niderlandzka Federacja Mediatorów (Mediatorsfederatie Nederland)

W Niderlandach prowadzi się różne rejestry mediatorów. Niderlandzka Federacja Mediatorów (MfN) prowadzi rejestr mediatorów (wcześniej znany jako rejestr NMI). MfN jest federacją zrzeszającą największe stowarzyszenia mediatorów w Niderlandach. Do jej rejestru wpisuje się jedynie mediatorów, którzy spełniają dokładnie określone kryteria jakości. Rząd Niderlandów wykorzystuje standardy MfN jako podstawę rejestru mediatorów działających w ramach systemu pomocy prawnej (rejestr Rady ds. Pomocy Prawnej). Na stronie MfN można znaleźć informacje na temat mediacji i mediatorów w Niderlandach.

Międzynarodowy rejestr alternatywnych metod rozwiązywania sporów (ADR)

Dostępny jest również międzynarodowy rejestr alternatywnych metod rozwiązywania sporów, w którym można wyszukiwać mediatorów i informacje na tematy związane z mediacją.

Informacje na temat mediacji

Niderlandy wprowadziły również inicjatywę zatytułowaną „Mediation naast rechtspraak” (Mediacja obok postępowania sądowego). Polega ona na tym, że sąd pierwszej instancji (*Rechtbank*) albo sąd drugiej instancji (*Gerechtshof*), w którym toczy się postępowanie, informuje strony o możliwości skorzystania z mediacji. Sądy mogą również kierować strony w sprawach z zakresu prawa rodzinnego na procedurę badania rodzicielskiego (*ouderschapsonderzoek*), która obejmuje wykorzystanie mediacji do szukania rozwiązań w problemach rodzinnych.
Inne organy, w których można uzyskać informacje o mediacji to Punkt Pomocy Prawnej (*Het Juridisch Loket*) oraz Rada ds. Pomocy Prawnej (*Raad voor Rechtsbijstand*).
W niektórych okolicznościach strony mogą uzyskać całkowity lub częściowy zwrot kosztów postępowania mediacyjnego. Więcej informacji o mediacji finansowanej ze środków publicznych można znaleźć tutaj.

Powiązane strony

- Niderlandzka Federacja Mediatorów
- Międzynarodowy rejestr alternatywnych metod rozwiązywania sporów
- De Rechtspraak over mediation naast rechtspraak
- Punkt Pomocy Prawnej
- Pomoc prawna
- Rada ds. Pomocy Prawnej

Ostatnia aktualizacja: 09/02/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Austria

W sprawach z zakresu austriackiego prawa rodzinnego sąd dokłada wszelkich starań, aby doprowadzić do polubownego rozwiązania sporu. W tym celu sąd może również zarządzić zorganizowanie wstępnego spotkania informacyjnego poświęconego mediacji lub skierować strony do mediacji (§107 ust. 3 pkt 2 ustawy o postępowaniu nieprocesowym (Außerstreitgesetz)). Choć dwunarodowe zespoły mediatorów spełniają wymogi mediacji rodzinnej w Austrii, muszą być one każdorazowo tworzone *ad hoc* przez Federalne Ministerstwo Sprawiedliwości (Bundesministerium für Justiz), które pełni funkcję organu centralnego, oraz przez prywatne stowarzyszenia ds. mediacji.

Ostatnia aktualizacja: 05/06/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w

tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.
Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Polska

Informacja o postępowaniu mediacyjnym w sprawach rodzinnych, o rozwód i separację

Mediacja jest dobrowolną, poufną metodą rozwiązywania sporu, w której strony konfliktu lub sporu, z pomocą bezstronnego i neutralnego mediatora, samodzielnie dochodzą do porozumienia. Tematy omawiane w toku mediacji zależą od woli jej uczestników. Przedmiotem uzgodnień mogą być sprawy dotyczące: pojednania małżonków, ustalenia warunków rozstania, sposobu sprawowania władzy rodzicielskiej, kontaktów z dziećmi, zaspokojenia potrzeb rodziny, alimentów, a także sprawy majątkowe i mieszkaniowe. W sposób ugodowy można też uregulować np. wydanie paszportu, wybór kierunku edukacji dziecka, kontakty z dalszą rodziną lub zarząd majątkiem dziecka.

Korzyści z mediacji

Mediacja sprzyja obniżeniu poziomu negatywnych emocji oraz zrozumieniu potrzeb własnych i drugiej osoby, a przez to zmniejsza obciążenie psychiczne związane z sytuacją konfliktową.

Jak sprawa trafia do mediacji?

Mediacja może być prowadzona przed wniesieniem sprawy do sądu albo po wszczęciu postępowania - na podstawie postanowienia sądu.
W każdym wypadku warunkiem prowadzenia mediacji jest zgoda stron.
Każda ze stron może złożyć wniosek o przeprowadzenie mediacji na każdym etapie postępowania sądowego.

Kto decyduje o wyborze mediatora?

Mediatora wspólnie wybierają strony albo wyznacza go sąd, biorąc pod uwagę w pierwszej kolejności osoby z listy stałych mediatorów.

Jak długo może trwać mediacja?

Postępowanie mediacyjne, do którego doszło na podstawie postanowienia sądu nie powinno trwać dłużej niż 3 miesiące, jednak na zgodny wniosek lub z innych ważnych powodów mediacja może zostać przedłużona, jeżeli będzie to sprzyjać ugodowemu załatwieniu sprawy.

Jak przebiega mediacja?

Po otrzymaniu postanowienia sądu, mediator kontaktuje się ze stronami, ustalając termin i wskazując miejsce spotkania.
Mediator wyjaśnia zasady i przebieg postępowania mediacyjnego oraz pyta, czy strony wyrażają zgodę na mediację.
Mediacja jest rozmową stron w obecności mediatora. Mogą się także odbywać indywidualne spotkania mediatora z każdą ze stron.
Strony mogą zrezygnować z udziału w mediacji.
Mediacja jest poufna. Mediator nie może udostępniać informacji z mediacji osobom trzecim. Protokół z mediacji nie zawiera żadnych ocen ani stanowisk stron.
Mediator nie może być świadkiem co do faktów, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że strony zwolnią go z obowiązku zachowania tajemnicy.

W jaki sposób może zakończyć się mediacja?

Mediacja może zakończyć się zawarciem wspólnie wypracowanej ugody, którą podpisują strony.
W sprawie rozwodowej i o separację mediacja może zakończyć się pojednaniem lub porozumieniem małżonków, bądź wypracowaniem zgodnych stanowisk procesowych. Stanowią one podstawę dla rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.
Mediator doręcza stronom odpis protokołu.
Mediator przekazuje sądowi protokół oraz ugodę, o ile została zawarta.
Zatwierdzona przez sąd ugoda ma moc prawną ugody zawartej przed sądem i kończy postępowanie.
Sąd nie zatwierdzi ugody jeśli jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności.
Jeśli ugoda której nadano klauzulę wykonalności nie została wykonana, można skierować jej wykonanie do egzekucji komorniczej.
W przypadku braku ugody, strony mogą dochodzić swoich praw w postępowaniu sądowym.
W sprawach o powrót dziecka prowadzonych na podstawie Konwencji haskiej dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę sporządzonej w Hadze dnia 25 października 1980 r. strony mogą zawrzeć porozumienie co do powrotu albo odstąpienia od powrotu dziecka do kraju, w którym miało uprzednio miejsce zwykłego pobytu. Porozumienie może obejmować także kwestie wykonywania władzy rodzicielskiej lub sprawowania opieki nad dzieckiem, utrzymywania z nim kontaktów lub alimentów na jego rzecz. Sąd rozpoznający sprawę (sąd specjalistyczny) wyda decyzję na podstawie tak zawartego porozumienia.

Ile kosztuje mediacja?

Koszty mediacji ponoszą strony. Są one zazwyczaj ponoszone po połowie, chyba że strony ustalą inny sposób rozliczeń.
Strona może złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów mediacji.
Niezależnie od wyniku sprawy, sąd może nałożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów wywołanych oczywiście nieuzasadnioną odmową udziału w mediacji.
Jeśli dojdzie do zawarcia ugody przed rozpoczęciem rozprawy, strona otrzyma zwrot 100% opłaty sądowej.
Jeśli do zawarcia ugody przed mediatorem dojdzie na późniejszym etapie procesu (po rozpoczęciu rozprawy), strona otrzyma zwrot 75% opłaty sądowej.
W sprawie o rozwód lub separację, jeżeli dojdzie do pojednania się stron przed sądem I instancji i cofnięcia pozwu, strona otrzymuje zwrot 100% opłaty sądowej, którą zapłaciła wnosząc sprawę do sądu. Jeżeli pojednanie się stron nastąpiło przed zakończeniem postępowania przed sądem II instancji, strona otrzymuje zwrot 50% uiszczonej opłaty od apelacji.
W przypadku mediacji pozasądowej wysokość wynagrodzenia mediatora wynika z cennika ośrodka mediacyjnego lub strony uzgadniają je razem z mediatorem przed rozpoczęciem mediacji.

Ostatnia aktualizacja: 29/12/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.
Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Portugalia

MEDIACJA RODZINNA W PORTUGALII

Dobrowolny udział i konieczność zatwierdzenia ugody przez sąd lub urzędnika stanu cywilnego

W Portugalii mediacja jest dobrowolna. Strony sporu rodzinnego dotyczącego dzieci lub małżonków mogą skorzystać z publicznej lub prywatnej mediacji rodzinnej za obopólną zgodą. Sąd może również skierować strony do mediacji, ale nie może zmusić ich do udziału w mediacji bez ich zgody.

Z mediacji rodzinnej można skorzystać przed wszczęciem postępowania w sądzie lub urzędzie stanu cywilnego (*Conservatória do Registo Civil*) lub w toku takiego postępowania. **W każdym przypadku ugoda dotycząca spraw rodzinnych wymaga przed wykonaniem zatwierdzenia przez sąd lub urzędnika stanu cywilnego (klauzula wykonalności)**. Ewentualni pełnomocnicy stron również mogą brać udział w sesjach mediacyjnych i w praktyce niekiedy korzystają z tego prawa. Ogólne zasady mające zastosowanie do mediacji określa ustawa nr 29/2013 z dnia 19 kwietnia 2013 r.

Mediacja w postępowaniach sądowych

Jeżeli strony skorzystają z **mediacji rodzinnej przed wytoczeniem powództwa** i zawrą ugodę, powinny **zwrócić się do wybranego przez siebie urzędu stanu cywilnego o zatwierdzenie tej ugody**. Tego rodzaju ugody mogą obejmować kwestie dotyczące małżonków (np. rozwód, świadczenia alimentacyjne między małżonkami, miejsce zamieszkania małżonków, posługiwanie się nazwiskiem byłego małżonka) lub kwestie dotyczące dzieci (np. ugoda dotycząca władzy rodzicielskiej załączona do umowy o rozwodzie lub ugoda dotycząca świadczeń alimentacyjnych na rzecz pełnoletnich dzieci). Przed zatwierdzeniem ugody przez urzędnika stanu cywilnego prokuratura (*Ministério Público*) wydaje opinię w sprawie ugody w zakresie, w jakim dotyczy ona władzy rodzicielskiej nad małoletnimi.

Jeżeli mediacja rodzinna odbywa się przed wytoczeniem powództwa przed sąd i jeżeli jej **jedynym celem jest uzgodnienie warunków sprawowania władzy rodzicielskiej nad małoletnimi** (bez załączonej umowy o rozwodzie lub separacji sądowej), strony muszą wystąpić do właściwego sądu o zatwierdzenie ugody.

Jeżeli **mediację rodzinną przeprowadza się w toku postępowania sądowego**, przebiega ona następująco:

Postępowanie sądowe dotyczące odpowiedzialności rodzicielskiej (np. prawa pieczy nad dzieckiem, prawa do kontaktów z dzieckiem, świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletnich) obejmuje etap przesłuchania specjalistycznego i mediacji. Jeżeli strony nie dojdą do porozumienia na spotkaniu, na które sąd wezwał strony, sędzia odracza rozmowy na okres od dwóch do trzech miesięcy i kieruje strony do skorzystania z jednej z następujących metod pozasądowego rozstrzygania sporów: mediacji, o ile strony wyrażą na to zgodę lub wystąpią o takie skierowanie lub przesłuchania specjalistycznego przeprowadzanego przez służby sądu zajmujące się udzielaniem specjalistycznego wsparcia. Po upływie terminu rozmowy kontynuuje się, a jeżeli w rezultacie zastosowania jednej z wymienionych powyżej metod stronom uda się zawrzeć ugodę, sędzia uwzględnia i zatwierdza taką ugodę. W przypadku braku ugody rozpoczyna się etap sporny postępowania.

Co do zasady zgodnie z art. 273 kodeksu postępowania cywilnego (Código de Processo Civil) we wszystkich sprawach cywilnych, z uwzględnieniem spraw dotyczących małżonków (np. rozwód i separacja sądowa, świadczenia alimentacyjne między małżonkami i byłymi małżonkami, miejsce zamieszkania małżonków, w przypadku gdy małżonkowie nie zawarli wstępnej umowy w tym zakresie), sąd ma prawo zawiesić postępowanie i skierować strony do mediacji, chyba że którakolwiek ze stron sprzeciwi się takiemu skierowaniu

Zgodnie z art. 272 ust. 4 kodeksu postępowania cywilnego strony mogą również wystąpić ze wspólnym wnioskiem o zawieszenie postępowania na okres 3 miesięcy i w tym czasie przystąpić do mediacji z własnej inicjatywy.

Jeżeli mediacja doprowadzi do zawarcia ugody w sytuacji, w której w wymienionych powyżej sprawach toczy się postępowanie, strony muszą **wnieść o jej zatwierdzenie przez sąd**.

Postępowania dotyczące spraw rodzinnych, które podlegają właściwości urzędnika stanu cywilnego, należy wszczynać po wcześniejszym zawarciu ugody przez obydwie strony – w przeciwnym razie sprawy takie będą podlegały właściwości sądów. Z tego względu może być przydatne skorzystanie przez strony z mediacji przed wszczęciem postępowania. Art. 14 ust. 3 dekretu z mocą ustawy nr 272/2001 z dnia 13 października 2001 r. stanowi, że po wszczęciu postępowania przed urzędem stanu cywilnego urzędnik stanu cywilnego powinien poinformować małżonków ubiegających się o rozwód o możliwości skorzystania z mediacji. Zgodnie z powyższym przepisem strony postępowania rozwodowego prowadzonego przed urzędnikiem stanu cywilnego na zgodny wniosek małżonków mogą skorzystać z mediacji, aby podjąć próbę pojednania się lub aby zmienić treść ugody dotyczącej władzy rodzicielskiej załączonej do umowy o rozwodzie, jeżeli prokuratura wystąpi ze stosownym wnioskiem w tym zakresie.

Wybór mediatora publicznego lub prywatnego, czas trwania i koszt mediacji

Co do zasady mediacja rodzinna może trwać **maksymalnie 3 miesiące**, zgodnie z art. 272 ust. 4 kodeksu postępowania cywilnego. Mediacja może trwać dłużej niż trzy miesiące wyłącznie w wyjątkowych i odpowiednio uzasadnionych przypadkach.

Jeżeli strony przystępują do **mediacji prywatnej**, powinny pokryć wynagrodzenie mediatora. Wysokość takiego wynagrodzenia oraz zasady i harmonogram mediacji określa się w umowie o mediację, którą podpisują strony i mediator w chwili rozpoczęcia mediacji. Strony mogą wybrać mediatora prywatnego z wykazu mediatorów prywatnych i publicznych prowadzonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Aby skorzystać z **mediacji publicznej**, strony powinny skontaktować się z Biurem ds. Pozasądowego Rozstrzygania Sporów (Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos) w ramach Dyrekcji Generalnej ds. Polityki w dziedzinie Wymiaru Sprawiedliwości (Direcção Geral da Política de Justiça) i wystąpić o zorganizowanie sesji poprzedzającej mediację. Na sesję można umówić się przez telefon (+351 808 26 2000) lub za pomocą formularza on-line. Podczas sesji poprzedzającej mediację publiczną strony i mediator podpisują umowę o mediację. Ustala się czas trwania mediacji i terminy poszczególnych sesji. Stronom wyjaśnia się zasady postępowania.

Koszt publicznej mediacji rodzinnej wynosi 50 euro dla każdej ze stron, niezależnie od liczby zaplanowanych sesji. Każda ze stron uiszcza opłatę w wysokości 50 euro na początku mediacji publicznej. Strony nie pokrywają honorariów mediatorów świadczących usługi mediacji w ramach systemu publicznego. Otrzymują oni wynagrodzenie od Dyrekcji Generalnej ds. Polityki w dziedzinie Wymiaru Sprawiedliwości według stawek ustawowych.

Sesje mediacji publicznej mogą odbywać się w pomieszczeniach Dyrekcji Generalnej ds. Polityki w dziedzinie Wymiaru Sprawiedliwości lub w pomieszczeniach udostępnionych przez gminę, w której zamieszkują strony.

W ramach mediacji publicznej strony mogą wybrać jednego z mediatorów figurujących w wykazie mediatorów publicznych. Jeżeli nie zdecydują się skorzystać z tego prawa, Biuro ds. Pozasądowego Rozstrzygania Sporów w ramach Dyrekcji Generalnej ds. Polityki w dziedzinie Wymiaru Sprawiedliwości wyznacza jednego z mediatorów figurujących w wykazie mediatorów publicznych zgodnie z ustaloną kolejnością, biorąc pod uwagę odległość dzielącą miejsce prowadzenia działalności przez tego mediatora i miejsce zamieszkania stron. Co do zasady mediatora wyznacza się drogą elektroniczną.

Jeżeli stronom przysługuje **pomoc prawna**, można ją przeznaczyć na pokrycie kosztów mediacji.

Mediacja transgraniczna i współmediacja

W przypadku **sporu transgranicznego** uniemożliwiającego przeprowadzenie sesji bezpośrednich mediację można przeprowadzić w drodze wideokonferencji.

W Portugalii **mediatorzy z innych państw członkowskich** mogą zostać wpisani do wykazu mediatorów rodzinnych prowadzonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości (w którym figurują zarówno mediatorzy publiczni, jak i mediatorzy prywatni), a także mogą zostać wpisani do wykazu publicznych mediatorów rodzinnych (w oparciu o procedurę przetargową). W obydwu tych przypadkach zastosowanie będą miały takie same warunki, jakie obowiązują mediatorów krajowych.

W Portugalii dopuszcza się możliwość przeprowadzenia **współmediacji** – zarówno w ramach systemu mediacji publicznej, jak i w ramach systemu mediacji prywatnej. Współmediację można przeprowadzić na wniosek stron lub na podstawie sugestii mediatora, jeżeli jego zdaniem jest to najlepsze podejście w danej sprawie.

Przydatne linki / właściwe przepisy

Na stronie internetowej DGPJ można znaleźć linki do:

Przepisy krajowe dotyczące mediacji: ustawa nr 29/2013 z dnia 19 kwietnia 2013 r. (ustawa o mediacji);

wykaz publicznych i prywatnych mediatorów rodzinnych;

Ogólne informacje o mediacji rodzinnej:

Wnioski o przeprowadzenie mediacji publicznej można składać przez telefon pod numerem (+ 351) 808262000 lub za pośrednictwem formularza on-line.

Informacje o kosztach mediacji publicznej można znaleźć pod adresem:

Pedir mediação familiar | Justiça.gov.pt (justica.gov.pt)

Koszty mediacji prywatnej mogą odbiegać od wskazanych kosztów mediacji publicznej.

Uwaga:

Informacje przedstawione na tej stronie mają charakter ogólny i nie są wyczerpujące. Nie są one wiążące dla osób wyznaczonych do kontaktu, europejskiej sieci sądowej w sprawach cywilnych i handlowych, sądów ani innych osób. Nie zastępują one lektury obowiązujących przepisów prawnych.

Ostatnia aktualizacja: 20/12/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Rumunia

Ustawa nr 192/2006 reguluje mediację i organizację zawodu mediatora oraz zawiera przepisy ogólne, przepisy dotyczące zawodu mediatora (uprawnienia niezbędne do wykonywania zawodu mediatora, zawieszenie prawa do wykonywania tego zawodu i skreślenie z listy mediatorów, Rada Mediacyjna, organizacja zawodu mediatora i wykonywanie tego zawodu, prawa i obowiązki mediatora, odpowiedzialność mediatora), przepisy dotyczące procedury mediacji (procedura poprzedzająca zawarcie umowy o mediację, umowa o mediację, proces mediacji, zakończenie procesu mediacji) oraz przepisy szczególne dotyczące sporów rodzinnych i spraw karnych.

Strony mogą wziąć udział w spotkaniu informacyjnym, na którym omawia się korzyści wynikające z mediacji; w stosownych przypadkach spotkanie to może się odbyć po wszczęciu postępowania sądowego przed właściwym sądem w celu rozstrzygnięcia kwestii spornych tą metodą. Udział w spotkaniu informacyjnym poświęconym korzyściom wynikającym z mediacji poświadcza na piśmie mediator, który przekazał stosowne informacje. Informacje o korzyściach płynących z mediacji może przekazać sędzia, prokurator, radca prawny, adwokat lub notariusz i w takich przypadkach potwierdza się ten fakt na piśmie.

Przedmiotem mediacji nie mogą być prawa ściśle związane z osobą, takie jak prawa związane ze statusem danej osoby lub jakiekolwiek inne prawa, których strony nie mogą wykonywać na mocy umowy lub innego dowolnego aktu.

Mediację przeprowadza się w taki sam sposób w każdym przypadku niezależnie od rasy, koloru skóry, przynależności państwowej, pochodzenia etnicznego, języka, wyznania, płci, światopoglądu, przynależności partyjnej, zamożności czy pochodzenia społecznego.

Mediacja jest usługą prowadzoną w interesie publicznym. Przy wykonywaniu swoich obowiązków mediator nie może podjąć decyzji co do treści ugody, jaką strony powinny zawrzeć, ale może udzielać stronom wskazówek co do zgodności takiej ugody z prawem. W mediacji może wziąć udział od dwóch do kilku stron. Strony mają prawo samodzielnego wyboru mediatora. Mediację może prowadzić jeden mediator lub większa ich liczba. Organy sądowe i arbitrażowe, a także wszelkie inne organy posiadające uprawnienia sądowe, informują strony o możliwości uczestnictwa w mediacji oraz o korzyściach płynących z mediacji i zachęcają strony do skorzystania z tej metody rozstrzygania sporów.

Strony mogą zwrócić się do notariusza o poświadczenie wypracowanej ugody. Sporządzonemu przez notariusza aktowi, w którym poświadcza on treść ugody mediacyjnej, przysługuje przymiot wykonalności.

Strony mogą zwrócić się do sądu o wydanie postanowienia zatwierdzającego wypracowaną ugodę. Właściwym organem jest albo sąd rejonowy właściwy dla miejsca pobytu / zamieszkania / siedziby statutowej jednej ze stron, albo sąd rejonowy właściwy dla miejsca zawarcia ugody mediacyjnej. Postanowienie zatwierdzające ugodę zawartą przez strony, które sąd wydaje na posiedzeniu niejawnym, jest opatrzone klauzulą wykonalności.

Przepisy szczególne dotyczące sporów rodzinnych Z mediacji można skorzystać w celu rozstrzygnięcia sporu między małżonkami dotyczącego dalszego trwania małżeństwa, podziału wspólnego majątku małżonków, wykonywania praw rodzicielskich, ustalenia miejsca zamieszkania dzieci, świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci lub wszelkich innych sporów między małżonkami dotyczących praw, które mogą im przysługiwać z mocy prawa. Ugody zawarte przez strony w następstwie mediacji w sprawach/sporach dotyczących wykonywania praw rodzicielskich, świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci lub ustalenia miejsca zamieszkania dzieci mają postać wyroku.

Strony przedkładają umowę małżonków w sprawie rozwiązania związku małżeńskiego i ugodę w sprawie dodatkowych kwestii związanych z rozwodem sądowi właściwemu do wydania wyroku orzekającego rozwód.

Mediator dopilnowuje, aby wynik mediacji nie był sprzeczny z dobrem dziecka, zachęca rodziców do skoncentrowania się przede wszystkim na potrzebach dziecka i zapewnia, aby fakt przyjęcia władzy rodzicielskiej lub orzeczenia separacji faktycznej lub rozwodu nie wywarł niekorzystnego wpływu na wychowanie i rozwój dziecka.

Przed zawarciem umowy o mediację lub – w stosownych przypadkach – w toku mediacji mediator podejmuje próbę ustalenia, dokładając należytej staranności, czy w stosunkach między stronami dochodzi do aktów przemocy lub znęcania się oraz czy skutki takiego stanu rzeczy mogą wywrzeć wpływ na przebieg mediacji, po czym podejmuje decyzję, czy w takich okolicznościach ugoda zawarta w drodze mediacji jest właściwym rozwiązaniem. Jeżeli w toku mediacji mediator uzyska informacje o okolicznościach zagrażających wychowaniu dziecka lub jego prawidłowemu rozwojowi lub o okolicznościach, które mogą wywrzeć znaczny niekorzystny wpływ na dobro dziecka, musi powiadomić o tym właściwy organ.

Ustawa nr 217/2003 o przeciwdziałaniu i zwalczaniu przemocy w rodzinie zawiera przepisy dotyczące instytucji, którym powierzono obowiązki w dziedzinie przeciwdziałania i zwalczania przemocy w rodzinie (m.in. obowiązek kierowania stron pozostających w sporze do mediacji), placówek zajmujących się przeciwdziałaniem i zwalczaniem przemocy w rodzinie (w tym centrów wsparcia dla sprawców przemocy, które to centra świadczą usługi w zakresie doradztwa i mediacji rodzinnej oraz umożliwiają skierowanie spraw związanych z przemocą w rodzinie do mediacji na wniosek stron), zakazu zbliżania się oraz finansowania działań na rzecz przeciwdziałania i zwalczania przemocy w rodzinie.

W toku postępowania cywilnego sędzia zaleca stronom polubowne rozstrzygnięcie sporu w drodze mediacji; ponadto przez cały czas trwania postępowania sędzia podejmuje próby pojednania stron, udzielając im niezbędnych porad.
W przypadku sporów, które mogą być przedmiotem mediacji, sędzia może skierować strony do udziału w spotkaniu informacyjnym dotyczącym korzyści płynących z korzystania z tej procedury. Jeżeli sędzia uzna to za stosowne po uwzględnieniu okoliczności danej sprawy, kieruje strony do mediacji na dowolnym etapie postępowania sądowego, aby zapewnić polubowne rozstrzygnięcie sporu. Mediacja nie jest obowiązkowa dla stron.
Jeżeli sędzia zaleci mediację, strony (o ile nie podjęły próby rozstrzygnięcia sporu w drodze mediacji przed wytoczeniem powództwa przed sąd) są zobowiązane do spotkania się z mediatorem w celu uzyskania informacji na temat korzyści płynących z mediacji. Po otrzymaniu takich informacji strony decydują, czy zgadzają się na rozstrzygnięcie sporu w drodze mediacji.
Jeżeli w rezultacie mediacji dojdzie do pojednania stron, sędzia wydaje wyrok, w którym zatwierdza ugodę stron.
W przypadku rozwodu do pozwu rozwodowego można załączyć umowę w sprawie rozwiązania związku małżeńskiego zawartą przez małżonków w toku mediacji oraz – w stosownych przypadkach – ugodę w sprawie dodatkowych kwestii związanych z rozwodem.
Ustawa nr 272/2004 o ochronie i promowaniu praw dziecka zawiera przepisy dotyczące praw dziecka (praw i wolności obywatelskich, alternatywnego środowiska rodzinnego i alternatywnej opieki, zdrowia i dobra dziecka, edukacji oraz aktywności rekreacyjnej i kulturalnej), przepisy dotyczące szczególnej ochrony dzieci tymczasowo lub trwale pozbawionych opieki rodziców (piecza zastępcza, piecza zastępcza w sytuacjach nadzwyczajnych, specjalistyczny nadzór i monitorowanie stosowania szczególnych środków ochrony), przepisy dotyczące ochrony dziecka (przepisy stosowane w odniesieniu do uchodźców lub w odniesieniu do dzieci z regionów ogarniętych konfliktem zbrojnym, dzieci, które dopuściły się przestępstwa, ale nie mogą zostać pociągnięte do odpowiedzialności karnej, przepisy przeciwdziałające znęcaniu się nad dziećmi, zaniedbywaniu dzieci lub ich wykorzystywaniu, uwzględniając wyzysk ekonomiczny, nadużywanie środków odurzających i wszelkie formy przemocy, przepisy dotyczące dzieci, których rodzice wyjechali za granicę w celach zarobkowych, a także przepisy służące zwalczaniu procederu uprowadzania dziecka lub wszelkich form handlu dziećmi), przepisy dotyczące instytucji i służb, którym powierzono obowiązki w dziedzinie ochrony dzieci na szczeblu centralnym i lokalnym, organizacji prywatnych oraz finansowania systemu ochrony dziecka.
Publiczne służby opieki społecznej są zobowiązane do podejmowania działań niezbędnych do zapewnienia wczesnego wykrywania sytuacji ryzyka, które mogą doprowadzić do rozdzielenia dziecka i jego rodziców, a także zapobiegania dopuszczaniu się nadużyć przez rodziców i przemocy w rodzinie. Wszelkie przypadki rozdzielenia dziecka i jego rodziców oraz wszelkie przypadki ograniczenia praw rodzicielskich muszą być poprzedzone systematycznym świadczeniem usług i wypłacaniem świadczeń przewidzianych w prawie, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedniego informowania rodziców i udzielania im porad, a także terapii lub mediacji organizowanej w ramach systemu świadczenia usług.
Ostatnia aktualizacja: 08/08/2022
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Słowenia

W Słowenii mediację reguluje ustawa o mediacji w sprawach cywilnych i handlowych (Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah; Uradni list RS (Dziennik Urzędowy Republiki Słowenii); UL RS nr 56/08). Zgodnie z art. 2 ust. 1 tej ustawy jej przepisy mają zastosowanie do mediacji w sprawach rodzinnych dotyczących roszczeń, w sprawie których strony mogą samodzielnie dojść do porozumienia i zawrzeć ugodę. Ponadto do spraw dotyczących stosunków rodzinnych ma zastosowanie ustawa o alternatywnych metodach rozwiązywania sporów sądowych (Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov; UL RS nr 97/09 i 40/12). Na podstawie przepisów tej ustawy sąd ma obowiązek umożliwić stronom sporu prawnego skorzystanie z mediacji.
Artykuł 22 ust. 1 ustawy o alternatywnych metodach rozwiązywania sporów sądowych stanowi, że mediacja w sporach dotyczących stosunków między rodzicami i dziećmi jest nieodpłatna, ponieważ wynagrodzenie mediatora oraz poniesione przez niego koszty podróży pokrywa w całości sąd, a nie strony. Dotyczy to również przypadków, gdy przedmiotem mediacji poza sporem dotyczącym stosunków między rodzicami i dziećmi są również stosunki majątkowe między małżonkami.
Zgodnie z art. 2 regulaminu udziału mediatorów w postępowaniach sądowych (Pravilnik o mediatorjih v programih sodišč; UL RS nr 22/10 i 35/13) sąd prowadzący wykaz mediatorów zgodnie z przepisami ustawy o alternatywnych metodach rozwiązywania sporów sądowych podejmuje decyzję – w zależności od potrzeb danego postępowania – dotyczącą maksymalnej liczby mediatorów w poszczególnych dziedzinach, którzy mogą zostać wpisani do wykazu. Jeżeli chodzi o mediację w sprawach rodzinnych, sąd musi – uwzględniając liczbę mediatorów figurujących w wykazie – wziąć pod uwagę fakt, że mediację w sporach dotyczących stosunków między rodzicami i dziećmi mogą prowadzić dwaj mediatorzy, z których jeden pomyślnie złożył egzamin adwokacki, a drugi dysponuje specjalistyczną wiedzą i doświadczeniem w dziedzinie psychologii lub w innej pokrewnej dziedzinie.
W prawie słoweńskim nie przewidziano żadnych innych przepisów dotyczących mediacji w sprawach rodzinnych. Nowy kodeks rodzinny powinien bardziej szczegółowo regulować mediację w sprawach rodzinnych.
Wykaz mediatorów z podziałem na dziedziny i sądy jest dostępny na stronach internetowych poszczególnych sądów, a także na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości, które prowadzi centralny rejestr mediatorów biorących udział w postępowaniach sądowych zgodnie z przepisami ustawy o alternatywnych metodach rozwiązywania sporów sądowych.
Łącza do powiązanych stron internetowych:
ogólne informacje na temat mediacji (nie ma odrębnego łącza do strony poświęconej mediacji rodzinnej);
centralny rejestr mediatorów.
Ostatnia aktualizacja: 23/03/2018
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Słowacja

1. Ogólne informacje na temat mediacji

W Republice Słowackiej mediacja w sprawach z zakresu prawa rodzinnego odbywa się wyłącznie na zasadzie dobrowolności; mediację prowadzą mediatorzy, którzy nie są specjalistami w dziedzinie prawa rodzinnego. Sąd nie jest zobowiązany do kierowania stron do mediacji ani do zalecania stronom udziału w mediacji w celu rozstrzygnięcia sporu. Sąd może jedynie doradzić stronom, aby podjęły próbę rozstrzygnięcia sporu w drodze mediacji.

2. Łącze do wykazu mediatorów w Słowacji

Słowacka strona internetowa, na której zamieszczono wykaz mediatorów, jest dostępna pod adresem http://www.komoramediatorov.sk/; w wykazie tym figurują członkowie Słowackiej Izby Mediatorów (Slovenská komora mediátorov); w wykazie dostępnym pod adresem https://www.najpravo.sk/ mediatorzy zostali uszeregowani według okręgu lub rejonu, w którym prowadzą działalność. Kompletny wykaz mediatorów, którzy przeszli szkolenie przygotowujące do wykonywania zawodu mediatora, jest dostępny na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości Republiki Słowackiej (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky) https://www.justice.gov.sk.

3. Łącze do strony internetowej zawierającej informacje na temat mediacji w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i mediacji ogólnej

Ogólne informacje na temat mediacji można uzyskać na stronie internetowej Słowackiej Izby Mediatorów: http://www.komoramediatorov.sk/, a także pod adresem https://www.najpravo.sk/.

4. Łącze do przepisów prawa słowackiego

Dotychczas nie przyjęto żadnych szczególnych przepisów krajowych dotyczących mediacji w sprawach z zakresu prawa rodzinnego. Postępowanie mediacyjne w tym obszarze – a także w innych obszarach, w których mediacja jest dopuszczalna w ramach pozasądowego rozstrzygania sporów – jest prowadzone zgodnie z przepisami ustawy nr 420/2004 o mediacji i zmieniającej niektóre ustawy.

Ostatnia aktualizacja: 22/08/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Finlandia

W Finlandii istnieją trzy różne procedury mediacji rodzinnej: 1) mediacja pozasądowa, 2) mediacja sądowa jako odrębna procedura oraz 3) mediacja jako jeden z etapów wykonywania orzeczenia dotyczącego prawa pieczy nad dzieckiem lub prawa do kontaktów z dzieckiem.

1. Mediacja pozasądowa

Zgodnie z ustawą o małżeństwie (234/1929) spory i kwestie prawne wynikające ze stosunków rodzinnych powinny być rozstrzygane przede wszystkim w drodze negocjacji między członkami rodziny, którzy zawierają ugodę. Jeżeli członkowie rodziny będą potrzebowali pomocy osoby trzeciej, aby rozstrzygnąć spór, mogą skorzystać z usług mediatorów rodzinnych – świadczonych przez gminne rady ds. opieki społecznej. W większości przypadków funkcję mediatorów rodzinnych pełnią wyznaczeni pracownicy służb udzielających porad w sprawach wychowawczych i rodzinnych oraz innych służb socjalnych. Mediacja rodzinna nie należy do usług socjalnych i usług z zakresu doradztwa rodzinnego; jej celem jest znalezienie rozwiązania sporu między stronami poprzez wzajemne dyskusje i negocjacje. Poza gminami usługi mediacji świadczą również kościelne ośrodki terapii małżeńskiej, a także inne organizacje i osoby fizyczne uprawnione do prowadzenia mediacji.

Szczególnym zadaniem mediatora jest ochrona praw dzieci w przypadku rozwodu. Mediator pomaga rodzicom polubownie rozstrzygnąć wszelkie kwestie dotyczące dzieci w drodze zawarcia porozumienia szczególnie na temat ewentualnej pieczy wspólnej, miejsca zamieszkania dziecka, kontaktów z drugim rodzicem oraz utrzymania dziecka. Jeżeli rodzice dojdą do porozumienia, mediator pomoże im sporządzić stosowną umowę. W celu zapewnienia wykonalności umowy mediator zwraca się do rodziców, aby przedłożyli ją do zatwierdzenia urzędnikowi ds. ochrony dziecka. Zatwierdzona umowa jest równoważna orzeczeniu sądowemu.

Mediacja rodzinna jest dobrowolna, poufna i bezpłatna. Z służbami świadczącymi usługi w zakresie mediacji rodzinnej może skontaktować się cała rodzina lub małżonkowie (wspólnie lub niezależnie od siebie).

2. Mediacja sądowa

Sądy mogą prowadzić mediację w sprawach dotyczących prawa pieczy nad dzieckiem, miejsca zamieszkania, prawa do kontaktów z dzieckiem i łożenia na utrzymanie dzieci (art. 10 ustawy nr 394/2011 o mediacji w sprawach cywilnych i zatwierdzaniu ugód przez sądy powszechne). Mediacja jest procedurą odrębną od postępowania sądowego. Udział w mediacji jest dobrowolny, ale do jej przeprowadzenia wymagana jest zgoda obojga rodziców. Mediacja jest szybszą i tańszą metodą rozstrzygnięcia sporu niż postępowanie sądowe.

Mediację rozpoczyna się na wniosek stron wniesiony do sądu. Możliwe jest również skierowanie do mediacji sprawy, w której toczy się już postępowanie sądowe. Mediację można zakończyć na dowolnym etapie. Mediatorem jest sędzia, którego wspiera specjalista, najczęściej psycholog lub pracownik socjalny. Strony biorące udział w mediacji mogą korzystać ze wsparcia adwokata lub innego specjalisty. Strona biorąca udział w mediacji sądowej może wystąpić o pomoc prawną z budżetu państwa na pokrycie kosztów wynagrodzenia specjalisty. W toku mediacji sądowej dobro dziecka jest najważniejsze. Przed zatwierdzeniem umowy sąd ma obowiązek wziąć pod uwagę przepisy ustawy o prawie pieczy nad dzieckiem i prawie do kontaktów z dzieckiem (nr 361/1983) oraz ustawy o świadczeniach alimentacyjnych na rzecz dzieci (nr 704/1975). Zatwierdzona umowa jest równoważna orzeczeniu sądowemu. Jeżeli nie ma możliwości osiągnięcia porozumienia, sąd kończy postępowanie. Jeżeli sprawa została skierowana do mediacji w toku postępowania sądowego, w przypadku gdy mediacja zakończy się niepowodzeniem, postępowanie sądowe w danej sprawie zostaje podjęte na nowo.

3. Mediacja jako jeden z etapów postępowania egzekucyjnego

Ta forma mediacji jest dostępna jedynie wówczas, gdy jedno z rodziców wszczęło postępowanie egzekucyjne przed sądem rejonowym. W tym przypadku sąd wydał już orzeczenie w danej sprawie, ale jedno z rodziców nie wykonało jego postanowień.

Zgodnie z ustawą o wykonywaniu orzeczeń dotyczących prawa pieczy nad dzieckiem i prawa do kontaktów z dzieckiem (nr 619/1996), w przypadku gdy jedna ze stron zwróciła się do sądu o wykonanie orzeczenia dotyczącego prawa pieczy nad dzieckiem lub prawa do kontaktów z dzieckiem sąd co do zasady wyznacza mediatora. Mediatorem jest zazwyczaj psycholog specjalizujący się w psychologii dziecięcej, pracownik socjalny zaznajomiony z problematyką ochrony dziecka lub urzędnik ds. ochrony dziecka. Mediacja służy ułatwieniu współpracy między rodzicami dzieci lub innymi zainteresowanymi stronami na potrzeby zagwarantowania dobra dziecka. Mediator organizuje spotkanie z udziałem rodziców i odbywa prywatną rozmowę z dzieckiem (lub z dziećmi), aby poznać jego (ich) opinie i preferencje, jeżeli jest to możliwe, biorąc pod uwagę wiek i stopień rozwoju dziecka (lub dzieci). Mediator sporządza dla sądu sprawozdanie z przebiegu mediacji. Jeżeli mediacja nie doprowadzi do zawarcia ugody między rodzicami, sąd rozstrzyga sprawę, opierając się między innymi na sprawozdaniu sporządzonym przez mediatora.

Informacje o mediatorach

Odpowiedzialność za przeprowadzenie mediacji rodzinnej spoczywa na gminnych radach ds. opieki społecznej. Dane kontaktowe odpowiednich organów na szczeblu gminy można znaleźć pod tym adresem: http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx.

Fińska Izba Adwokacka szkoli adwokatów, przygotowując ich do pełnienia funkcji mediatorów w sporach z zakresu prawa rodzinnego: https://asianajajaliitto.fi/.

Odpowiedzialność za przeprowadzenie mediacji sądowej spoczywa na sądach rejonowych. Dane kontaktowe sądów rejonowych zostały udostępnione na stronie internetowej administracji sądowej: http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html.

Informacje o mediacji

Sekcja strony internetowej administracji sądowej poświęcona mediacji: https://oikeus.fi/fi/index/esitteet/avioliittolaki/perheasioidensovittelu.html.
Broszura Ministerstwa Sprawiedliwości na temat mediacji sądowej w sporach dotyczących prawa pieczy nad dzieckiem:
https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html.
Broszura w języku angielskim: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html.
Krajowy Instytut Zdrowia i Opieki Społecznej, Podręcznik dotyczący ochrony dziecka, mediacja rodzinna:
https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erotilanteessa/perheasioiden-sovittelu.
Procedura polubownego rozstrzygania sporów z zakresu prawa rodzinnego opracowana przez Fińską Izbę Adwokacką:
https://asianajajaliitto.fi/.
Fińskie Forum Mediacji:
http://www.ssf-ffm.com/index.php.

Przepisy krajowe

Przepisy szczególne dotyczące mediacji rodzinnej zawierają następujące ustawy:
ustawa o małżeństwie (nr 234/1929):
http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5btype%5d=pika&search%5bpika%5d=avioliittolaki#O1L5;
ustawa o prawie pieczy nad dzieckiem i o prawie do kontaktów z dzieckiem (nr 361/1983):
http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361;
ustawa o wykonywaniu orzeczeń dotyczących prawa pieczy nad dzieckiem i prawa do kontaktów z dzieckiem (nr 619/1996):
http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619;
ustawa o mediacji w sprawach cywilnych i zatwierdzaniu ugód przez sądy powszechne (nr 394/2011):
http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394.

Ostatnia aktualizacja: 10/05/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Szwecja

Mediacja rodzinna

Zgodnie z ogólną zasadą przyjętą w prawie szwedzkim rozwiązania kompromisowe uznaje się za najlepsze dla dziecka. Dlatego też przepisy sformułowano w taki sposób, aby w pierwszej kolejności nakłaniać rodziców do osiągnięcia porozumienia w kwestiach wywierających wpływ na ich dzieci.

Z kim należy się kontaktować?

Szczególną odpowiedzialność ponoszą służby socjalne, które muszą między innymi zaproponować rodzicom postępowanie pojednawcze (*samarbetssamtal*). Celem postępowania pojednawczego jest udzielenie rodzicom wsparcia w osiągnięciu porozumienia; zob. dodatkowe informacje na temat postępowania pojednawczego. Jeżeli rodzice osiągną porozumienie, wypracowane przez nich rozwiązanie kompromisowe może zostać włączone do treści ugody, którą zatwierdzają służby socjalne. Sądy muszą również w pierwszej kolejności podjąć próbę nakłonienia rodziców do zawarcia ugody. Jeżeli próba ta zakończy się niepowodzeniem, sąd może zarządzić przeprowadzenie postępowania pojednawczego lub mediacji (*medling*).

W jakich obszarach dopuszcza się korzystanie z mediacji lub jest ona najbardziej rozpowszechniona?

Z mediacji rodzinnej w sprawach rozpoznawanych przez sąd należy korzystać wówczas, gdy na przykład postępowanie pojednawcze nie przyniosło oczekiwanego rezultatu, ale nadal istnieje możliwość osiągnięcia przez rodziców porozumienia w kwestiach wywierających wpływ na ich dzieci.

Czy istnieją szczególne reguły, których należy przestrzegać?

Mediatora wyznacza sąd. Wydanie postanowienia o przeprowadzeniu mediacji samo w sobie nie wymaga zgody rodziców, ale mediator może napotkać trudności w wykonywaniu powierzonych mu obowiązków, jeżeli jedno z rodziców będzie czynnie sprzeciwiało się jego wyznaczeniu. Mediator – działając w porozumieniu z sądem – podejmie decyzję, w jaki sposób należy przeprowadzić mediację. Mediator nie podlega kodeksowi postępowania ani podobnym regulacjom.

Informacje i szkolenia

Nie powołano krajowej organizacji zajmującej się szkoleniem mediatorów.

Jakie są koszty mediacji?

Mediatorom przysługuje prawo do otrzymania godziwego wynagrodzenia za wykonaną pracę, poświęcony czas i poniesione wydatki. Koszty tego wynagrodzenia pokrywa państwo.

Ostatnia aktualizacja: 25/01/2017

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Anglia i Walia

Procedura mediacji rodzinnej

Udział w mediacji rodzinnej jest dobrowolny. Od kwietnia 2014 r. w Anglii i Walii wszystkie osoby składające pozew do sądu (nie tylko te ubiegające się o pomoc finansową) są jednak obowiązane rozważyć możliwość skorzystania z mediacji i wziąć udział w spotkaniu informacyjnym dotyczącym mediacji (Mediation Information and Assessment Meeting – MIAM), zanim złożą pozew, chyba że zastosowanie ma wyjątek, na przykład w przypadku przemocy domowej. Jeżeli zażyczyła sobie tego druga strona, oczekuje się, że na spotkaniu stawi się również ewentualny pozwany. Jeżeli powód skieruje sprawę do sądu, powinien wypełnić odpowiednią część formularza pozwu, w której wskaże, że jest zwolniony z obowiązku uczestnictwa w spotkaniu MIAM, że już w nim uczestniczył i mediacja nie została uznana za właściwe rozwiązanie albo że rozpoczęto postępowanie mediacyjne, które zostało przerwane, lub strony nie były w stanie rozwiązać w ten sposób wszystkich problemów.

Dodatkowe publiczne materiały informacyjne na temat mediacji rodzinnej są dostępne na stronie internetowej rządu brytyjskiego.

W przypadku mediacji rodzinnej i doradztwa prawnego w celu wsparcia takiej mediacji nadal dostępna jest pomoc prawna. Więcej informacji na temat pomocy prawnej, w tym na temat kryteriów kwalifikowania się do takiej pomocy, można znaleźć tutaj.

Zawód mediatora rodzinnego

Mediator rodzinny to zawód podlegający samoregulacji, za którą odpowiada szereg organizacji skupiającej mediatorów. Organizacje te są reprezentowane przez organizację „parasolową" – Radę ds. Mediacji w Sprawach Rodzinnych (Family Mediation Council – FMC). Radę utworzono w celu zharmonizowania standardów mediacji rodzinnej w Anglii i Walii. Jej zadaniem jest również reprezentowanie organizacji członkowskich i przedstawicieli zawodu mediatora rodzinnego w kontaktach z rządem.
Mediatorzy rodzinni są specjalistami w różnych dziedzinach, w tym w dziedzinach usług prawnych, terapeutycznych i socjalnych. Rozmaite organizacje akredytujące opracowują własne standardy szkoleniowe i zawodowe, przewidujące wymogi w zakresie szkoleń. Rada ds. Standardów Mediacji Rodzinnej (Family Mediation Standards Board – FMSB) powstała w celu monitorowania i regulowania standardów mediacji rodzinnej w organizacjach członkowskich skupionych w FMC.
Wspomniana wyżej Rada ds. Mediacji w Sprawach Rodzinnych (FMC) jest organizacją pozarządową odgrywającą rolę jednostki centralnej wśród organizacji członkowskich, które również są organizacjami pozarządowymi/stowarzyszeniami i jednocześnie członkami-założycielami FMC. Najważniejsze z tych organizacji to:
• ADR Group
• Family Mediators Association
• National Family Mediation
• College of Mediators
• Resolution
• The Law Society
Akredytowanego mediatora rodzinnego można znaleźć na stronie internetowej FMC.
Mediatora w swojej najbliższej okolicy można znaleźć za pomocą narzędzia „Znajdź lokalnego mediatora".
Ostatnia aktualizacja: 11/02/2021
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Irlandia Północna

Procedura mediacji rodzinnej

Mediacja rodzinna jest procesem całkowicie dobrowolnym. W Irlandii Północnej nie ma obecnie wymogu, aby rozważyć rozwiązanie sporu w drodze mediacji przed złożeniem pozwu do sądu. Sądy wspierają jednak mediację i będą zachęcać do korzystania z niej w odpowiednich przypadkach. Mimo że odpowiednia procedura nie została określona ustawowo, sądy mogą zezwolić na odroczenie sprawy, jeśli wydaje się prawdopodobne, że spór można rozwiązać w drodze mediacji. Strony mogą również zwrócić się do sądu o nadanie klauzuli wykonalności ugodzie zawartej w drodze mediacji, tak jak gdyby było to postanowienie sądu.
W niektórych przypadkach dostępne jest dofinansowanie ze środków publicznych. Biuro Usług Prawnych (Legal Services Agency) Irlandii Północnej pokrywa koszty niektórych postępowań mediacyjnych z funduszy pomocy prawnej, a Departament Zdrowia, Usług Społecznych i Bezpieczeństwa Publicznego zapewnia obecnie środki finansowe na mediację przedsądową w sporach rodzinnych. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej Family Support Northern Ireland.

Zawód mediatora rodzinnego

Szkolenia i akredytacja nie są regulowane przez rząd. Jest to zawód podlegający samoregulacji, a wymagane kwalifikacje i doświadczenie różnią się w zależności od organizacji zawodowej. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronach internetowych tych organizacji oraz w broszurze informacyjnej „Alternatives to Court in Northern Ireland" o pozasądowym rozstrzyganiu sporów w Irlandii Północnej, na stronie NI Direct.
Ostatnia aktualizacja: 11/02/2021
Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Szkocja

Zawód mediatora rodzinnego

Rząd Szkocji zachęca do korzystania z alternatywnych metod rozwiązywania sporów (ADR), w tym z mediacji, w przypadku sporów rodzinnych, chociaż mediacja nie jest właściwą metodą w przypadku przemocy domowej. Udział w mediacji rodzinnej jest zasadniczo dobrowolny. W Szkocji nie ma obowiązku korzystania z alternatywnych metod rozwiązywania sporów ani mediacji, jednak gdy sprawa rodzinna jest już w sądzie, sędzia może nakazać przeprowadzenie mediacji.
Jeżeli zachodzi konieczność wykonania w Szkocji postanowień ugody zawartej w drodze mediacji, istnieje możliwość wyboru jednego z opisanych poniżej wariantów.
• Można zwrócić się do sądu cywilnego najwyższej instancji (Court of Session) bądź do *sheriff court* o zatwierdzenie ugody zawartej w drodze mediacji mocą autorytetu sądu. Tym samym sąd wykorzystuje swoje uprawnienia do zmiany ugody zawartej w drodze mediacji w nakaz sądowy.
• Pisemną ugodę można zarejestrować do celów wykonania w księgach prowadzonych przez dany sąd (Books of Council and Session lub Sheriff Court Books). Ugoda taka musi spełniać wymogi formalne pozwalające na uznanie jej za podpisaną bez konieczności przedstawienia dowodu (tzw. *„self-proving" document*). Zasady dotyczące tego rodzaju dokumentów są zawarte w szkockiej ustawie o wymogach dotyczących sporządzania pism [Requirements of Writing (Scotland) Act 1995]. Aby zarejestrować ugodę w księgach należy wnieść odpowiedni wniosek do kierownika szkockich rejestrów (Keeper of the Registers of Scotland).
Ugodzie zarejestrowanej do celów wykonania przysługuje przymiot dokumentu urzędowego.
Ugody, które zostały zatwierdzone przez sąd bądź zarejestrowane przy użyciu jednej z metod wskazanych powyżej, mogą zostać wykonane w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.
Informacje na temat mediacji w Szkocji można znaleźć na stronie internetowej Szkockiej Sieci Mediacji.

Przepisy krajowe dotyczące mediacji rodzinnej

Ponieważ nie ma obowiązku korzystania z mediacji w sporach rodzinnych, istnieje stosunkowo niewiele przepisów krajowych w tym zakresie.

Ustawa w sprawie dowodów cywilnych w mediacji w sprawach rodzinnych [Civil Evidence (Family Mediation) (Scotland) Act 1995] zawiera jednak przepis o niedopuszczalności informacji na temat tego, co zdarzyło się podczas mediacji rodzinnej, jako dowodu w postępowaniu cywilnym w Szkocji.

Ostatnia aktualizacja: 11/02/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Mediacja rodzinna - Gibraltar

Udział w mediacji rodzinnej jest dobrowolny. Sądy w Gibraltarze zachęcają do mediacji w przypadkach, w których istnieje realna możliwość, że mediacja pomoże stronom rozwiązać lub załagodzić spór. Wykwalifikowanymi mediatorami mogą być różni przedstawiciele zawodów prawniczych. Tacy specjaliści mogą dostać polecenie, by pośredniczyć w sporze rodzinnym. Ponadto mediacje prowadzi również wyspecjalizowany zespół służb socjalnych ds. rodziny i dzieci, w sprawach przekazanych mu przez sąd. Nie ma szczególnych przepisów dotyczących mediacji rodzinnej.

Nie istnieje żadna strona internetowa z wykazem mediatorów rodzinnych ani też żadna strona z informacjami na temat mediacji rodzinnej lub mediacji w ogóle.

Ostatnia aktualizacja: 11/02/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.